

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ἩΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμημένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —

ὡς εὐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἂν γένηται τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνηθ' δραχ. 55. Τρίμηθ' δραχ. 30.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλοῦ γράσια διατμ. 50, Ἀμερικῆς δολάρια 5.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἂν γένηται τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.
Ἐξέμνηθ' καὶ Τρίμηθ' ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΘΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου. Ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην ἰουλιώτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β' — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 14 Ἀπριλίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 20

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Τὸ «στίγμα» ἦταν τὸ ἀκόλουθον:

Νότιον πλάτος, 19ο 51' 13".

Ἀνατολικὸν μήκος, 121ο 43' 17".

— Τί ζῆστη, κύριε πλοίαρχε! καὶ τί νηνεμία! ἔλεγε ἡ Ἀνθή ξαπλωμένη στήν πολυθρόνα τῆς καὶ κάνοντας ἀέρα μὲ τὴ μεγάλη βεντάλια τῆς.

— Καὶ φαίνεται πῶς θὰ διατηρηθῇ λίγες ἡμέρες ἀκόμα αὐτὸς ὁ καιρὸς, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος. Μπήκαμε σ' ἂν ἀπὸ τὰ περίεργα ἐκεῖνα μέρη τοῦ Ὠκεανοῦ, γύρω στὸν Ἰσημερινό, ποὺ εἶναι ἀπρόσβλητα ἀπὸ κάθε ἀνεμο. Εἶναι σὰν δάσεις ποὺ οἱ ἀνεμοὶ τίς τρυγρίζουν ἀπέξω χωρὶς ποτὲ νὰ τίς διασχίζου. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἱστιοφόρα ἀποφεύγουν αὐτὰ τὰ μέρη ὅσο μποροῦν, γιατί τρέχουν τὸν κίνδυνον νὰ μείνουν ἀκίνητα μέρες ἢ καὶ μῆνες. Αὐτὴ προπάντων τὴ ζώνη ὅπου βρισκόμαστε τώρα, τὴν ἀποφεύγουν σὰν τὸ διάβολο τὰ πλοῖα ποὺ μεταφέρουν μετανάστες στήν Αἰθιοπία.

— Καὶ γιατί μόνο αὐτά;

— Γιατί εἶναι τὰ μόνα σχεδὸν ἱστιοφόρα ποὺ ἀκολουθοῦν αὐτὸ τὸ δρόμο. Ὅλα τὰλλα τὸν ἀφήσαν πρὸ πολλοῦ. Στοιχηματίζω πῶς δὲν περνοῦν ἀπὸ ἐδῶ οὔτε πάντε τὸ χρόνον. Ἄς εἶναι, γρήγορα θὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν ἐρημὴν ζώνη χάρι τὸν εὐεκαίμας.

— Ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ Χάνδος, ἔκαμε ἡ κυρία Ὀμόλλου, [ποὺ] τρελλοῦται

νάκοῦσα αὐτὰ τὰ ναυτικά περίεργα;

— Εἶναι καὶ μέσα στήν ἀτμάκατο καὶ διαβάζει τὸν Ροβινσὼν Κροῦσο ποὺ ἀνακάλυψε στή βιβλιοθήκη.

Ἡ ἀτμάκατος ἦταν κρεμασμένη ἐκεῖ πίσω τους. Κι' ἀμέσως πρόβαλε ἀπὸ μέσα τὸ κεφάλι τοῦ Χάνδου.

— Πλοίαρχε, ρώτησε, ἐπισκεφθῆ-

κατε ποτὲ τὸ νησί τοῦ Ροβινσὼν;

— Τὸ νησί τοῦ Ροβινσὼν, παιδί μου; Μ' ἂν δὲν σφάλλω, εἶναι τὸ Ζουάν-Φερναντέζ, ἔχει πολὺ μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ, ποὺ χρησιμοῦμαι τώρα ὡς φυλακὴ τῶν καταδικῶν τοῦ Περού. Πῆρ' ἀπὸ κεὶ κάρβουνα, μιὰ φορὰ ποὺ πήγαίνα στή Λίμα, κι' ἂν κάψουμε πολλὰ αὐτὲς τίς ἡμέρες, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ προσεγγίσουμε.

— Μὰ δὲν σὰς μιλῶ γιὰ τὸ νησί Ζουάν-Φερναντέζ, εἶπε ὁ Χάνδος σχεδὸν περιφρονητικὰ. Αὐτὸ εἶναι τὸ νησί τοῦ Ἀλέξανδρου Σέλκιση, τοῦ σκότου ναύτη. Ἐγὼ σὰς λέω γιὰ τὴν ἀληθινὴ νῆσο τοῦ Ροβινσὼν Κροῦσου!

— Ἄ, ὅσο γι' αὐτὴ, ποτὲ μου δὲν τὴν ἀπάντησα στὰ ταξίδια μου, ἀποκρίθηκε γελώντας ὁ πλοίαρχος. Μήπως ξέρεις ἐσὺ ποῦ βρίσκεται;

— Μ' αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα, εἶπε ὁ Χάνδος. Ἡ διήγησις τοῦ Φόε λέει πῶς βρίσκεται στὸ στόμιον τοῦ Ὠρενόκου κι' ἀνήκει στὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Καραϊβῶν. Ἀλλὰ κανέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ νησιά δὲν μοιάζει μὲ τὴν περιγραφή του. Ἄν ἦταν, θὰ τὸ γνωρίζαμε. Τὸ ναυάγιο κι' ἡ διαμονὴ τοῦ Ροβινσὼν σ' ἓνα ἐρημονήσι, εἶναι γεγονότα πολὺ σπουδαία.

Ὁ Χάνδος δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράση του. Ἄξαφνα, ἓνας δυνατὸς κρότος σὰν κανονικὴ ἀντήχησεν ἀπὸ τὰ ἔγκυα τῆς φρεγάδας. Κι' ἀπὸ τὴ μέση τῆς, ἓνα ἤφαιστεῖο ἀπὸ ἀτμῶ, καπνιὲς καὶ στάχτες, μὲ συντρίμια ἀπὸ ξύλα καὶ σίδερα, τινάχθηκε σὲ μεγά-

«Τὰ μεταστρώματα ἀνατινάχθησαν μὲ κρότον, ἢ ἀπὸ ἰσχυρὴν φρεγάδα ταλαντεύθηκε μιὰ στιγμή...»

λα ύψος και ξανάπεσε σά βροχή. Η «Ηρα» αείσθησε, τραντάχθηκε δάκρυα κι' όλα της τὰ ξύλα έτρξαν φοβερά. Ο Ελικας σταμάτησε απότομα. Ύστερ' από ένα δυνατό ταναγκμό. Κι' έπειτα έγινε ήσυχία.

Από τὸ σπασμένο φουγάρο, έξακολουθοσαν νὰ βγαίνουν σύννεφα από άτιμ' και καπνίς.

«Έκρηξη! έπλε ο πλοίαρχος με μεγάλη άταραξία. Θάσπασε κανένα καζάνι. Ήσυχάστε, κυρίες μου, έλπίζω νά μὴν είναι τίποτα. Βάλτε φρουρούς γύρω στις μηχανές, πρόσθεσε γυρίζοντας στὸν άξιωματικό της υπηρεσίας. Τώρα κατεβαίνω κι' εγώ.

Σέ λίγα δευτερόλεπτα, ζώνη από πεζοναυτές περικύκλωσε τὸ μηχανοστάσιο, γιά νά έμποδίσουν τούς περιέρρους. Ο πλοίαρχος Μικχαρὺ εἶχ' εξαφανισθεἶ στην καπνίζουσα άδυσσο από τὴ σιδερένια σκάλα.

Όταν ύστερ' από ένα τέταρτο, ξανανέβηκε στὸ κατάστρωμα, ήταν σκεπτικός και φανερά ταραγμένος.

«Ο άρχιμηχανικός πληγώθηκε, άχι όμως βαριά, έπλε στὸν άξιωματικό της υπηρεσίας πὸν τὸν πλησίασε άνήσυχος. Ένός θερμαστή κόπηκε τὸ κεφάλι κι' έσπασε ο άξονας τοῦ Ελικα. Περιμένω τὴν έκθεση τοῦ άπαμηχανικού πὸν έξετάζει τὰ ρήγματα τοῦ πλοίου. Σταίλετέ μου τὸν άμέσως!

Προχώρησε στὴν πρῶρα. Οί ταξιδιώτες τὸν περικύκλωσαν.

Μὴν άνησυχήτε, τούς εἶπε γελαστά. Δέν υπάρχει κίνδυνος.

Έφτασαν τὰ λόγια αὐτά γιά νά ήσυχάσουν όλοι. Ο πλοίαρχος πέρασε τὴ μεγάλη σάλα και κλείσθηκε στὴν καμπίνα του.

Μονάχος, μάζεψε απ' τὸ γραφεῖο του μερικά έγγραφα, διάλεξε δύο-τρεις χάρτες, ένα ζευγάρι κιάλια κι' ένα διαδήτη, και τάβαλε όλα σ' έναν παλιὸ ταξιδιωτικὸ σακκο μαζί με λίγα άσπρόρουχα. Ύστερα πήρε τὸ πιστόλι του—ένα ρεβόλβερ—τοῦ έβγαλε καινούργια φυσέκια και τὸ έκρυψε στὴν τσέπη της ρεδιγκότας του.

Αφού τελείωσε αὐτές τίς έτοιμασίες, κάθησε μπροστά στὸ γραφεῖο του και περίμενε.

Δέν άργησε νάκουσθῆ ένκ δειλὸ χτύπημα στὴν πόρτα.

— Έμπρός! εἶπε.

Ήταν ο μηχανικός Σούτς, Άλσα-τός με γλυκεῖα φυσιογνωμία, γαλανὰ μάτια και ξανθὰ μαλλιά.

— Λοιπόν; τὸν ρώτησε ο πλοίαρχος χωρὶς νά δείχνῃ καθόλου τὴν άγωνία του.

— Λοιπόν, πλοίαρχέ μου, τὸ ρήγ-

μα κοντὰ στὸν Ελικα είναι σοβαρὸ και τὰ νερά μπαίνουν άφθονα.

— Προσοδρίστε. Μετρήσατε;

— Μάλιστα. Τὸ νερὸ έφτασε τώρα τὰ πενήντακτὼ έκατοστά.

— Πενήντακτὼ έκατοστά σέ εἰκοσι μόνο λεπτά; Δέν μπορούμε νάντι-παραταχθοῦμε με τίς άντλίες. Καλά, μὴν πῆτε λέξη σέ κανένα. Άς σαλπίσουν σύννεφα.

Ο μηχανικός βγήκε. Ο πλοίαρχος κοιτάξε τὸ ρολόι του. Ήταν δώδεκα και τριανταπέντε. Έκχε με τὸ σημειωμάτιό του με τὸ μολόβι ένα γρήγορο ύπολογισμό, έπειτα πήρε ένα φύλλο χαρτί κι' έγραψε με τὴν πένα τάκλόουθα:

ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ

«Όραν 1 μ. μ. άκριβῶς, όλαί άί λέμβοι νά είναι έτοιμοι διά νά καταβιασθοῦν εις τὴν θάλασσαν. Έκάστη θά έφοδιασθῆ με τρία κιβώτια διπυρίτου, έν βαρέλιον οίνου, δύο βαρέλια ύδατος, έκατόν κιά παστοῦ κρέατος, έν κιβώτιον με φάρμακα, ένα ίστόν, έν ίστίνον, έν ναυτικὸν ώρολόγιον και δύο φανούς.

«Η έπιβίβασις τὸν ναυτικῶν και τὸν στρατιωτικῶν θάρχησι τὴν μίαν και θά τελειώσῃ τὴν μίαν και τριανταπέντε. Έκαστος θά τοποθετηθῆ εις τὴν θέσιν ἢ ὅποιά θά τῷ όρισθῆ ὑπὸ τοῦ οικείου άξιωματικού. Έκαστος θά κρατῇ μίαν άλλαξιάν φορέματτα και τίποτε άλλο, οὔτε σακκοῦς, οὔτε σκεπάσματα, οὔτε δέμα οἰονδή-ποτε. Οί ναυτικοί και οί στρατιωτικοί θάποβάλουν τούς σακκοῦς των άλλα θά κρατήσουν τὰ όπλα των μ' εζήκοντα φυσίγγια έκαστος. Έκάστη έπιβίβασις θά γίνῃ ὑπὸ τὰς διαταγάς ένός άξιωματικού τοῦ ναυτικού.

«Πῶσα παράβασις θά τιμωρηθῆ διά συνοπτικῆς διαδικασίας. Ζήτη ἢ Δημοκρατία!

Μανναρέν.

Κι' αφού ὑπέγραψε με σταθερὸ χέρι, ο πλοίαρχος βγήκε από τὴν καμπίνα του κι' έδωσε τὸ έγγραφο στὸν άξιωματικὸ της υπηρεσίας γιά νά τὸ διαβάσῃ μπροστά σ' όλους. Έπειτα γύρισε στους φίλους του πὸν τὸν περιμέναν φοβισμένοι από τίς άσυνειθίστες αὐτές κινήσεις.

— Κυρίες μου, εἶπε στὴν κυρία Όμόλλου και στὴν Άνθῆ, έχω χρέος νά σας άναγγείλω με δυσάρεστη έί-δση. Έλπίζω νά τὴν άκούσατε με θάρρος και με ψυχραιμία. Άλλωστε ο κίνδυνος δέν είναι άμεσος. Τὸ πλοιο έχει ρήγμα κοντὰ στὸν Ελικα και μπάζει νερά. Τὰ νερά αὐτά δέν μπορούμε νά τάδείξουμε με τίς άντλίες. Είμαστε λοιπόν άναγκασμένοι νά έγ-

καταλείψουμε τὸ πλοιο, γιάτι σέ λί-γες ώρες ὑπάρχει φόβος νά βυθισθῆ. Δόξα σοι ο Θεός, έχουμε βάρκες περι-σσότερες απ' όσες χρειαζόμαστε, κι' άρκετὸν καιρὸ γιά νά έπιβιασθοῦ-με με τάξη. Η θάλασσα είναι λάδι, έπειτα, έχουμε και τὴν έλπίδα νά περάσῃ κανένα πλοιο νά μας πάρῃ. Άλλά κι' αὐτὸ νά μὴ γίνῃ, έχουμε όλα τὰ μέσα νά φθάσουμε στὴν πλησιέστερη ξηρά. Σὰς ξανα-λέω, ο κίνδυνος δέν είναι σπουδαίος. Η σωτηρία έξαρτάται από τὴν ψυ-χραιμία μας κι' από τὴν τάξη.

(Άκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΪΜΟΣ

«Ήρθεσ μαννούλα πληγωμένη σέ μένα μιά μέρα μουντῆ σάν έτούτη. Ήταν ἡ όψη σου χλωμή και σφιγ-μένα τὰ χείλη σου. Και σέ ρώτησα τὴν αίτία.

— Δέ θέλω, μου εἶπες, νά μου κάμνουν τὸν άδιάφορο, άνθρωποι πὸν ξέρο υ ν. Τὸ ξέρω, έχασα τὸ παιδάκι μου, μα δέ θέλω νά μ' αναγ-κάξουν νά λέγω τὴ λέξη τὴν πικρή.

Σέ πῆρα κοντὰ μου και σοῦ μίλη-σα. Δέ θυμάμαι τί σοῦ λέγα. Μα και οῦ ένοιωσες πὸς ἡ άγάπη μου λα-λοῦσε και γαλήνευες. Δέ μίλησες. Ένας στεναγμὸς σοῦ ξέφυγε μόνο, ένας στεναγμὸς γεμάτος έγκαρτέ-ρησι.

Και όμως τὸ εἶπες. Σέ ρώτησαν προχτές γιά τὸ παιδάκι σου, κι' εἶ-πες απλά:

— Τέχασα. Τίποτ' άλλο. Μα τὰ μάτια σου μί-λησαν. Έγιναν σκοτεινὰ και μεγά-λα. Κι' ἡ όψη σου τυλίχτηκε μ' έ-ναν άδιόρατο πέπλο, πὸν τὸν μάντε-φα μονάχα εγώ. Κάποτε διάβαξα, —μικρούλα ακόμα—σὰ βιβλία: «τὸ σκοτάδι τοῦ πόνου». Σταματοῦσα, ξα-νάλεγα τὴ φράση και προχωροῦσα τὸ διάβασμα. Τώρα τὴ νοιώθω τὴ φράση αφού τὴν εἶδα ζωντανήν στὸ πρόσωπό σου. Είναι ο καιμὸς, ὁ βαθύς, άλλήλωτος καιμὸς, γιά τὰ χε-ράκια πὸν δέν απλώθηκαν ποτὲ νά σοῦ χαϊδέψουν τὸ πρόσωπο, γιά τὴν νουούλα πὸν έδωσε προτοῦ τὴ νοιώ-σεις εἰσύ, γιά τὴν άγκάλη τὴν άδεια, γιά τὴ χαρὰ τὴν ασύγκριτη πὸν έ-σθυσε κι' έχάθη, πάνω τὴ στιγμή πὸν άπλωνες τίς παλάμες νά τὴ δεχτείς. Είναι τὰ δάκρυα πὸν βρέχουν άκρά-τητα τίς ώρες τὴς μοναξιάς, είναι ἡ έπαναστατημένη έπίκληση στὴν άό-ρατη Δύναμη κι' ἡ βουθῆ έγκαρτέ-ρησι έπειτα. Είναι ένα κρυφὸ καθη-μερνὸ δράμα.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΞ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΚΑΥΓΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΨΙΧΟΥΛΑ

«Ένας ποντικός ξετρώπωσε μιά ἡ-μέρα μέσα από τὸν τοίχο τὴς αἰθῆς. Σταθήκε λίγο κοντὰ στὴν τρύπα του. Κατασκόπευσε γύρω του. Δέν ένοιω-σε τίποτε. Αφοδα τώρα έτρεχε με τὰ χαμηλά ποδαράκια του μέσα στὴν πλακόστρωτη αἰθῆ ζητώντας τὴν τροφή του. Έκεἶ εἶχε τινάζει λίγη ἄρα πρὶν τὸ τραπεζομάντιλό της, ἡ νοικοκυρά από τὸ δεύτερο πάτωμα.

«Άξαφνα μιά σούρα ξετρώπωσε κι' αὐτὴ μέσα από τὸν άντικρυνὸ τοίχο και γλύστρησε στὴν αἰθῆ, γιά τὴν ἴδια δουλειά. Μα ο ποντικός γύρισε κατὰ πάνω της και θά τὴν έπιανε νά τὴν φάῃ, αν δέν πρόφτανε νά κρυφθῆ πάλι μέσα στὸν τοίχο.

— Έδῶ μέσα, εἶπε ο ποντικός, μονάχος εγὼ εἶμαι νοικοκύρης. Και βρίσκω και τόσα πολλά και νόστιμα ψιχουλά! Σύντροφο δέ θέλω!

Μα πρὶν άποσώσει τὸ λόγο του, από τὴ γειτονική άμυγδαλιά ξεπετά-χτηκε ένας πεινασμένος σπουργίτης, φρρρριτ! και κάθησε στὴ μέση τὴς αἰθῆς. Ο ποντικός, ξαφνιασμένος από τὸ θόρυβο, γλύστρησε κατὰ τὴν τρύπα του. Μα πρὶν νά κρυφθῆ, γύ-ρισε γιά τελευταία φορὰ νά ἴδῃ ποιὸς ήταν αὐτός ο νέος έπισκέπτης.

— Μπῆ! εἶπε, σὺ λοιπόν εἶσαι, κύριε σπουργίτη, και με τρώμαξες εἶσαι; Στάσου, νά ἴδῃς!

Παίρνει φορὰ και χύνεται πάνω στὸ σπουργίτη, πὸν ἤλθε νά τοῦ άμ-φισβητήσῃ τὰ ψιχουλά. Ο σουργί-της τρομάζει τώρα κι' αὐτὸς και φρρρριτ! πατὰ γρήγορα-γρήγορα στὴν άμυγδαλιά, όπου δέ φοβάται πιά κα-νένα. Ο ποντικός, άνευχλῆτος φα-χουλεύει και τρώει.

Μα αὐτὴ τὴ στιγμή παρουσιάστη-κε άπρόσκλητος, ο μαυρὸς κόκκορας τοῦ σπιτιοῦ, πὸν γύριζε από τὴν πε-ριοδεία του στὴ γειτονιά. Μόλις εἶδε τὸ «νοικοκύρη» τὴς αἰθῆς, ρίχτηκε τρεχάτος κατὰ πάνω του και, πρὶν προλάβει εκείνος νά χωθῆ στὴν τρύ-πα του, τοῦ έδωσε μιά δυνατὴ τσι-μπιά με τὸ ράμφος του, πὸν τοῦ ξε-κόλλησε ένα κουματάκι από τὸ πε-ταί του με τὸ μαλλί του μαζί. Ένῶ ο ποντικός χωνόταν κλειόντας μέσα στὴ φυλιά του, ο κόκκορας έλεγε:

— Νά μάθῃ ο καθέννας, πὸς εἶδῶ πέρα εγὼ εἶμαι ο μόνος νοικοκύρης και κανείς άλλος.

Και άρχισε νά καλῆ τίς όρνιθές του νά φάνε. Κό-κό-κό-κό-κό-κό! Έκανε ο κόκκορας και στὴ στιγμή βλο-τὸ κοπάδι τρεχάτο ἤλθε στὴν αἰθῆ και τὴν πιάστρεψε από τὰ ψι-χουλά.

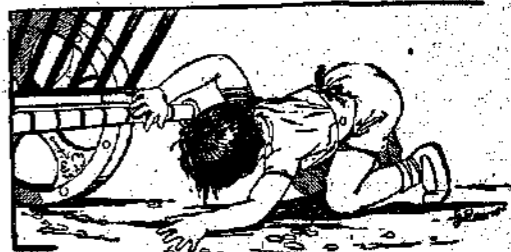
Κ. ΚΑΡΑΪΜΑΣ

ΤΟ ΣΚΑΔΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

II' — Ο άνθοπόλεμος

Ευτυχῶς οί γονεῖς ήταν στὴν πόλη, τὰ παιδιὰ έπρόκειτο νά κοιμη-θοῦν στὴς θειάς τους, κι' εἶτσι εκείνοι μόνο τὴν άλλῃ μέρα, πὸν πήγαν στὴ βίλλα, έμαθαν τὴ νυχτερινὴ περιπέτεια και δέν δοκίμασαν τουλάχι-στο τὴ μεγάλη άγωνία. Θύμωσαν όμως με τὸ Μπέμπη, πὸν δείχτηκε πάλι τόσο κακοκέφαλος, και γιά τιμωρία του, δέν ἤθελαν νά τὸν άφήσουν νά λάβῃ μέρος στὸν άνθοπόλεμο τὴς Πρωτομαγιάς, ὅπως ήταν άποφασισμέ-νο: Μπήκε όμως στὴ μέση ο θεία και τούς παρακάλε-σε νά τὸν συχωρέσουν γιά τελευταία φορὰ.

— Δέν θά τὸ ξανακαὴν, τούς εἶπε. Έπειτα, άρκετά τιμωρήθηκε με τὸ φόβο πὸν τρώβηξε δὴν νύχτα, χαμένος μέσα στὸ σκοτεινὸ δάσος.

Κι' οί γονεῖς έδωσαν τὴν άδεια, προπίντων όμως γι' άγάπη τὴς Μπέμπης, πὸν δέν έφταιγε τί-ποτα και δέν ήταν δίκιο νά χασῇ τὴ διασκέδαση. Άλλωστε τὸ «άρμα» ήταν έτοιμο, τὰ λουλούδια κομμένα και δέν είχαν πιά παρὰ νά τὸ στολίσουν.

Τὸ «άρμα» αὐτὸ πὸν άκούτε, ένα καλαδόπλεχτο άμαξάκι τὴς θειάς, πὸν τὸ έσεργε άλλῃ φορὰ ένα αλογάκι. Γιατί άπότου βγήκαν ταυτοκίνητα κι' ἡ θεία εἶχε τὸ δικὸ της, τὸ άμαξάκι έγκαταλειφθηκε στὸ σταῦλο. Έκεἶ τὸ ξετρώπωσαν, τὸ καθάρισαν, τὸ επιδιόρθωσαν και τὸ έβαψαν με λάκα. Εἶχε πολὺ ὁμορφο σῆμα και, άμα έμπαιναν και τὰ λουλούδια, θάταν μιά χαρὰ.

— Εμεῖς θά πάρουμε τὸ πρώτο βραβεῖο! έλεγε ο Μπέμπης.

Πάλι όμως έκανε τὸ θαῦμα του. Α-φού έτοιμάσθηκε τὸ άμαξάκι κ' έφυγαν οί άνθρωποι πὸν τὸ επιδιόρθωσαν, ο Μπέμπης, σκύβοντας, ανακάλυψε πὸς ένα ξύλο από κάτω εἶχε μείνει άβαφο. Τοῦ κάκου τοῦ έλεγαν πὸς δέν φαινόταν και δέν πείραζε. Εκείνος έπέμεινε:

— Πρέπει νά βαφτῆ! Άν τύχη και τὸ ἴδουν, δέν θά μάς δώσουν βραβεῖο.

Κι' επειδή δέν ἤθελε κανέννας νά κάμῃ αὐτὴ τὴ δουλειά, καταπιάστηκε μόνος του, πήρε τὸν τενεκέ με τὴ λάκα κι' άρχισε νά βαφῆ τὸ ξύλο. Άλλά δέν πρόσσε μετὰ στιγμή, έκαμ' ένα άδέξιο κίνημα, άναποδογύρισε τὸ σαράκι όπου εἶχε άκουπήσει τὸν τενεκέ, ο τενεκές έπέσε πάνω του κι' ἡ λάκα τὸν πασά-λειψε δάκερο: μαλλιά του, πρόσωπό του, χέρια του, οὔχη του, όλα!

Έβγαλε τίς φωνές, έτρεξαν στὸ σταῦ-λο, τὸν έγδυσαν άμέσως και τὸν έβα-λαν εὐθύς στὸ μπάνιο. Ωρες παιδεύ-θηκαν γιά νά τὸν καθάρίσουν.

— Έβραψες τὸ ξύλο, τοῦ έλεγε ἡ Μπέ-μπα. Τί κατάλαβες τώρα! Δέν θά προ-φτάσουμε τὸν άνθοπόλεμο!

Μ' ὅλ' αὐτὰ τὸν πρόφτασαν. Τὸ άμα-ξάκι άνθοστολιόστηκε, τὰ παιδιὰ ντύθη-καν ὡραία, κάθησαν μέσα πλάι-πλάι, ζε-χτηκε και τάλογάκι. άνθοστολιόμένο κι' αὐτὸ, κι' ένας νέος άμαξάς, με άσπρη και γαλάζια στολή, πήρε τὴ θέση του μπροστά και τὰ γκέμια.

Τὸ «άρμα» ξεκίνησε και σέ λίγο έφτασε στὸ μεγάλο έξοχικό δρόμο.

καὶ γαλάζια στολή, πήρε τὴ θέση του μπροστά και τὰ γκέμια.

λίγο έξω απ' την πόλη, όπου γινόταν ο άνθοςπόλεμος. Ήταν κι' άλλα αρματα πολλά. Άλλα το άμαξάκι των παιδιών έκανε την καλύτερη έντύπωση.

— Βραβείο! βραβείο! φώναζε δλόγωνα ο κόσμος. Κι' η Έπιτροπή

είπε: «Φωνή λαού, φωνή Κυρίου». Έτσι, τη δεύτερη φορά που πέρασε το άμαξάκι, ένας κύριος από την εξέδρα έγινε στόν άμαξά να σαθρή κι' έδωσε στο Μέμλη, που πήδησε κάτω κι' άνέβηκε στην εξέδρα, μιá σημαία σά λάβαρο που έγραφε: «Τρίτο βραβείο».

Χαρά τå παιδιά, χειροκροτήματα ο κόσμος, μὴν τå ρωτåτε! Κι' ο Μπέμπης άδριάμβευε.

— Εΐδατε; έλεγε. "Αν δέν έβαφα κι' εκείνο τó ξύλο, ποτέ δέν θå παίρναμε βραβείο!

(Ακολούθει)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΝΥΝ ΑΠΟΛΥΕΙΣ...

Ξερός άντήχησε απ' τó καλυδό- σπιτο τού γέρο-Στεφανή ο βήχας.

Ντάν ντάν! Ντάν ντάν! αντίλα- λησε πασίχαρα τής μικρής έκκλησιάς ή καμπάνα ή πλατύστομη, διαλαλών- τας τήν "Ανάσταση τού Χριστού.

Κάθε μέρα ο γέρο-Στεφανής — έ- να χρόνο τώρα — προσευχόταν στο Χριστό. Προσευχόταν με πίστη στη Χάρη του. Κι' ή προσευχή του ή- ταν αυτή: "Αξιωσέ με, Χριστέ, να ζήσω να ιδώ τήν "Ανάστασή σου κι' ύστερα ός κλείσω τå μάτια... Αυτό παρακαλούσε τó Αυρωτή κάθε μέ- ρα — ένα χρόνο τώρα — ο Στεφα- νής, τó εύλαδικό, άρρωστιάτικο γε- ροντάκι που τó δόλιο του κουφάρι ήταν σκεδρωμένο απ' τó βέρος ένε- νήγτα χρονών κι' είχε τó πρόσωπο άσκαρο, ρυτίδες γεμάτο μ' ένα κά- τασπρο, φαλιτισμένο μουστάκι.

Κατάλαβε φέτος πώς τó τέλος του κόντευε και τó μόνο που ήθελε, «ή θελε» ή λέξη δέ μαρτυράει όλη τήν πύρα τής καρδιάς του, όλο του τó θερμό πόθο και τή γλυκαπαντοχή του, ποθοόσε μ' όλη τή ψυχή του να ζήση να ιδή τήν "Ανάσταση. Θέε, πές τó γεροντικό ήδιοσποπία...

Ο γέρο Στεφανής ζούσε ήσυχα στο σπιτάκι του, εκεί άπόμερα στο μικρό προάστειο που έμοιαζε μ' έξο- χή, με τή γυναίκα του τήν κυρά-Α- σσημίνα, μιá κοτζάμ γυναικίρα, όγ- δονητάρα με χιονάτα μαλλιά και λει- ψά δόντια — έκαουσιμένη γλωσσού, και με δυο γιούς. Ο μεγαλύτερος είχε μιπακάλιο στην πιάτσα, ο πιό μικρός ήταν ταγγάρης κι' όση ώρα τού άφινε λεύτερη ή τέχνη του τήν περνούσε καλλιερρώντας τó μικρό άνθοςπαρτο περιόβλι τους και τή δρά- να που έκανε μιá σικάδα μπροστά στην είσοδο τού σπιτιού.

Έρχόνταν βράδυα που, θηροο- ας, ο γέρο Στεφανής θά ξεψυχούσε: μά όχι, ο πόθος του τού έδινε δύνα- μη. Και κάθε βράδυ προσευχόταν... Πέρασαν έτσι οι μέρες. Ήρθε τού Χριστού, πέρασε κι' ή Σαρακοστή, έφτασε ή Μεγάλη Βδομάδα. Τό Μέγα Σάββατο τó βράδυ αισθα- νόταν πιό αδύνατος παρά ποτέ, μα μιá σκέψη τόν δυνάμωνε, μιá σκέψη που έκανε τó είναι του νάναγαλιά- ζη: "Αν ζήσω, θå ιδώ αύριο τήν "Ανάσταση...

Ξημερώνει Αχμηρή. Οι καμπάνες τραγουδάνε τó βαθύγλυχο σκοπό τους. Ο Στεφανής ξεπλωμένος σε μιá πολυθρόνα ξεθωριασμένη, φαγωμένη από τή μεταχείριση, προσμένει ντυ- μένος τå κωριακάτικά του, προσμέ- νει τήν εκπλήρωση τού μεγάλου του πόθου. Σε λίγο θå διαβή ή "Ανάστα- ση. Τού φαίνεται σάν όνειρο τρισέυ- τυχο.

— Χριστός "Ανέστη, πατέρα: είναι ο Μάνθος, ο πιό μικρός του γιός που μπαίνει κελνη τήν ώρα στην κάμαρα που βρίσκεται ο γέρος. Σε λίγο να κι' ο μεγάλος. Είναι κι' οι δυο ντυ- μένοι τå γιορτινά τους. Η κυρά-Α- σσημίνα τριγυρίζει άπό νωρίς συγυρί- ζοντας, κι' αυτή φρεσκοντυμένη. Έ- τοιμάζει τις λαμπάδες και τó λιθάνι που θανάφουν στο παράθυρο τήν ώρα που θå διαβαίνει ή "Ανάσταση.

Και νά: ή ώρα ή μεγάλη έφτασε. "Ακούγονται μακρυνό πυροβολισμοί που τούς συνοδεύει τής καμπάνας τó δλόχαρο τραγούδι. Βγαίνει ή "Ανά- σταση, ο γέρος άνασηκώνεται με κό- πο. Όλοι σταυροκοπιούνται. Σε λίγο άκούγεται άπό μακριά ο ήχος τής μουσικής που πλημμυρίζει τή ψυχή και χαϊδεύοντας τήν ανάλαφρα, τής μεγαλώνει τή χαρά τής. Δέν άργησε να ξεπροβάλλη μακριάθε ή συνοδεία. "Ανάθουν τó λιθάνι στο παράθυρο, ο καπνός άσημένιος άνεβαίνει ψηλά μο-

σκομυρίζοντας τόν άέρα και βγαί- νουν όλοι στην πόρτα κάτω απ' τó κιάσκι τής δράνας. Ο Στεφανής ά- κουμπάει στο μπράτσο τής σίθρα- "Ασσημίνας και τού Μάνθου. Η συγκί- νηση τόν πνίγει: αισθάνεται που ο πό-θος του εκπληρώνεται. Ο Χριστός τόν άκουσε.

Η γύση γύρωθε είναι χαρούμενη. Τå φυτά φορέσανε τå διαμαντικά τους — τις διαμαντώφωτες δροσοστα- λίδες. Τå πουλιά, πένου σε' άνοιξιά- τικα άνθόκλαδξ, τονίζουν τå πιό άρ- μονικά τους, τå πιό άλέγρια γλυκο- τραγούδα. Ούτε ένα σύννεφο δέ μο- λύνει τ' ούρανού τήν ελόγλαυκη θιο- ρική κι' είναι όλος ένα πελώριο ζα- φείρι.

Η μικρή λιτανεία τής "Ανάστα- σης προχωρώντας έφτασε τώρα στο σπιτάκι τού γέρο-Στεφανή απ' έξω. Μπροστά κεί ένα φλάμπουρο στη μέση από δυο μεγάλες λαμπάδες: πένου είναι ζωγραφισμένη τού "Αη Σπυρίδωνα ή άχραντη εικόνα. Ύ- στερα έρχεται ή μουσική. "Ακολου- θάει ο σταυρός. Τρεις σεβάσιμοι πα- πάδες, ντυμένοι τάμπια που άντιφω- γίζουνε στο φώς τ' αυγινόυ ήλιου έρχονται έπειτα. Ο μεσιάνος κρατάει στο χέρι τó Ευαγγέλιο. Κι' άπό πί- σω να ή "Ανάσταση που τήν κρατάν στο χέριά τέσσερες ναυτες. Ζωγρα- φισμένος στο χρυσαμένο ξύλο ο Χριστός γιγαντώνει μέσ' απ' τόν τά- φο φωτοπερίχυτος. Οι φύλακες μπρο- στά στο θριαμβευτή πέφτουμεν άλα- φιασμένοι στη γή. Κι' ο άγγελος λευκοφόρος κρατάει τόν «άποκεκυλι- σμένο λίθο».

Οι λαμπάδες στα χέριά τού Στεφα- νή, τής κυρά-Ασσημίνας και των παι- διών τους λιώνουν θυσία σε Κείνον.

Ο γέρος στ' άντίκρισμα τής "Α- νάστασης τρέμει σύγκορμος απ' τή συγκίνηση. Τå μάτια του ανάλαμψαν απ' άγαλλίαση και λαμπέρα καρφώ- θηκαν, γεμάτα εδλάθεια, στού Αυρω- τή τήν αθήρια μαρφή. Σταυροκο- πιέται δυο-τρείς φορές με τρεμοδάχτυ- λα χέρια... Η όψη του γίνεται πιό άσπρη σάν πανί... Τå πιθέματα τού προσώπου αλλάζουν... Κάτι μουρμουρίζουνε τρεμόφωνα τ' άχνά του χελιά μ' ένα άχνογέλιο: Νδν ά- πολύεις τόν δεύλον σου, Δέσποτα... Τå γόνατα λυγίζουν... Τó κεφάλι γέρνει άποστακμένο... Και σωριάζε- ται στη γή νεκρός...

ΚΑΝ. Κ. ΓΡΟΜΛΙΟΣ

ΤΟ ΧΡΥΣΑΦΙ

—Συνέχεια από τó προηγ. και τέλος—

—Αλοιμόνο, λέει ο Μίδας. Αύτός ο δούλος τρώει μ' εδχαρίστηση τó ψωμάκι τού, ενθó έγώ τå θραιότερα φαγητά να έχω μπροστά μου, δέν μπο- ρώ να βάλω ούτε μπουκιά στο στόμα μου. Τι μ' ώφελει τó χρυσάφι, μιá και είμαι καταδικασμένος να πεθάνω άπό τή δίψα κι' απ' τήν πείνα...

Βγήκε έξω απ' τó παλάτι του και πήγε στο περιόβλι του για να πάρη λίγο άέρα. Τó περιόβλι ήταν γεμάτο λουλούδια που σκέρπιζαν τήν γλυ- κειά τους ευωδία τριγύρω. Ο καίμε- νος ο Μίδας έπήγε να κόψη ένα τριαντάφυλλο για να τó μυριστή. "Αλλά, ώ δυστυχία του! Τó τριαν- τάφυλλο έγινε χρυσό μόλις τó έ- πιασε στα χέριά. Δέν είχε πιá ούτε χρώμα ούτε μυρωδιά. Ο άμοιρος τότε άρχισε νάναστενάζη:

—"Ω θεέ μου! έφώναζε, τί δυ- στυχισμένος που είμαι! "Από τήν πλεονεξία μου στερήθηκα κάθε εδ- χαρίστηση. Παινώ και δέν μπορώ να φάω, διψώ και δέν μπορώ να πιώ. Θάλω να μυριστώ ένα λουλούδι και τó λουλούδι μέσα στα καταραμένα χέριά μου γίνεται ένα κομμάτι χρυ- σάφι!

Απελπισμένος, ο βασιλιάς γύρισε στο παλάτι του για να κλειστή στην κάμαρά του και να κλάψη τήν μοί- ρα του. Εκεί άπέξω βρέθηκε ή μι- κρή του κόρη. Μόλις άντίκρυσε τόν πατέρα τής, άμέσως έτρεξε κοντά του για να τόν φιλήση. Ο Μίδας ά- νοίξε τήν άγκαλιά του για να σφιξη τó κοριτσάκι στην καρδιά του και να πάρηγορηθή λιγάκι τή δυστυχία του. "Αλλά ώ φρίκη! Μόλις τ' άγ- γιξε με τå χέριά του, άμέσως τó ά- γαπημένο του παιδάκι έγινε μιá ά- φυχη χρυσή κουκλα. "Όσο κι' αν τó χάιδευε, όσο κι' αν τó φώναζε, τó κοριτσάκι δέν ζωντανεύε.

Τότε ο δυστυχισμένος πατέρας άρ- χισε να τραβάη τå μαλλιά του και να θρηνη γοερά:

—Τί έκανα ο καταραμένος; έλε- γε. Η φιλοχρηματία μου έγινε αίτια να σκοτώσω και τó μονάκριβο παιδί μου. Καλά μου έλεγε ο Διόνυσος, ότι θå μετανιώσω, κι' έγώ ο άνόη- τους δέν τόν άκουσα. "Ω μεγάλε θεέ, κάνε να ζωντανέψη πάλι τó παιδά- κι μου και θυσιάζω δλα μου τå πλούτη!

Μόλις είπε αυτά ο Μίδας, άμέσως έλαμψε όλο τó δώμάτιο και μπροστά στα μάτια του παρουσιάστηκε ο ίδιος ο θεός ο Διόνυσος.

— Βλέπεις, Μίδα, τού είπε, τί δυ-

στυχίες έφερε ή φιλοχρηματία σου; Σου άξίζε πραγματικά να τιμωρη- θής, αλλά λυπάμαι τó άθωο παιδάκι σου. Γι' αυτό, αν θέλεις, μπορώ να πάρω πίσω τó χάρισμα που σοδδωκα. Θέλεις; Δέν σε πειράζει που δλα δσα έκανες χρυσά θå ξαναγίνουν πάλι δ,τι ήταν πριν;

—Αν με πειράζει; φώναζε ο Μί- δας. "Ω Διόνυσε, δέν ξέρεις πόσο μ' άλλαξε ή δυστυχία! "Όλους τούς θησαυρούς τού βασιλείου μου, θυσιά- ζω, άρκει να ιδώ πάλι τó παιδάκι μου ζωντανό, άρκει να μπορέσω να τó φιλήσω πάλι, άρκει να μπορέσω να πιώ λίγο νερό και να φάω ένα κομμάτι ψωμί.

—Τότε άκουσε, είπε ο Θεός. Πή- γαινε στόν ποταμό τόν Πακτωλό που τρέχει μιση ώρα μακριά από δδ και λούσου. Με τó λουτρό που θå κάνης, θå χάσης τή δύναμή σου. "Υστερα γύρισε σπίτι σου και άγγιξε δλα τå πράγματα πάλι όπως ήταν πριν. Μόλις είπε αυτά ο Διόνυσος έξα- φανίστηκε. Ο Μίδας όμως δέν έχα-

σε καιρό, αλλά στη στιγμή έτρεξε στόν ποταμό κι' έπεσε μέσα στα δρο- σερά νερά του.

"Όταν έλουσε καλά όλο του τó σώμα, βγήκε έξω και άρχισε να πιά- νη τå πράγματα που βρίσκονταν γύ- ρω του. Πόση ήταν ή χαρά του, δ- ταν είδε πώς δλα έμεναν τå ίδια! Οι πέτρες, πέτρες και τå λουλούδια, λουλούδια. Σάν τρελλός έτρεξε στο παλάτι του κι' άγκάλιασε τó παιδά- κι του. "Αμέσως ή χρυσή κουκλα έ- γινε πάλι τó άγαπημένο του κορι- τσάκι. Ο καίμενος ο Μίδας άρχισε να τ' άγκαλιάζη με δάκρυα χαράς και να τó φιλάη σάν τρελλός. "Υστε- ρα πήγε κι' έπιασε δλα τå πράγματα δσα είχε κάνει χρυσά χωρίς ν' αφή- ση ούτε ένα: Και τις πέτρες και τις καρτέλες και τå τραπέζια και δλα. "Υστερα κάθησε να φάη. Ποτέ δέν τού είχε φανεί θραιότερο τó φαί και θροσερότερο τó νερό.

Και έτσι ο βασιλιάς Μίδας κατά- λαβε, ότι τó χρυσάφι δέν είναι ή μό- νη εύτυχία τού κόσμου.

(Διασκευή)

ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από τó προηγούμενο — Ρίχονταν άδιάκοπα από τήν πλώ- ρη στην πρύμη και πάλι μπρός, συ- νοδεύοντας τις μανούβρες τους με μιá έρρινη μελωδία.

"Αλλά καινού άνέβαιναν τόν ποτα- μό. Αυτά τå τραβοόσαν από τή στε- ριά ίθαγενείς ζωσμένοι όλοι μαζί σ' ένα μακρό σχοινί. "Ελαφρές πιρόγες έσχιζαν τå νερά πηγαινόντας άπό τή μιá άχθη στην άλλη, γοργές σάν σαφτες, έχοντας για μόνους επίβάτες έναν άντρα ή μιá γυναίκα που με τέχνη χειρίζονταν τó διπλό κουπί.

Μόλο που βρίσκονταν ακόμα σε πολó μεγάλη άπόσταση από τó κα- θαρτό Δέλτα, που άρχίζει μόλις από τó Χανόι, ώστόσο μπορούσε κανείς να λάβη κιάλας μιá ιδέα για τήν ά- περαντώσύνη του, βλέποντας μερικέες μεγάλες βαλτώδες πεδιάδες, που ά- πλώνονταν δεξιά κι' άριστερά σε ά- κτίνα δυο και τριών χιλιομέτρων, και που άλλοτε ήταν κι' αυτές σκε- πασμένες από τå νερά τού ποταμού, μα τώρα καλλιερρώνταν χάρις στ' άποξηραντικά έργα που είχαν γίνει.

"Επάνω στα φράγματα που εμπό- διζαν τå ρηχά νερά τού Κόκκινου Ποταμού να ξεχειλίσουν, διακρίνον- ταν μακριές σειρές από κουλλές (*).

(*) Σ. τ. Σ. Βαστάζοι άναρτίτες.

με καπέλλα και μανδύες από φύλλα. "Ανάμεσά από τούς καταπράσιινους ριζόκαμπους ή τå χωράφια τå σπαρ- μένα με ζαχαροκάλαμο, μανιόκα, κα- πνό, κανναδούρι, ξεπροβαίνουν χωριά χτισμένα επάνω σε φηλώματα, με τις καλύβες τους κρυμμένες πίσω από μπαναγιές και κοκοφοίνικες. Που και που κανένα άνωαίμτικο άλογο, πιό μικρόσσομο και πιό ζωηρό από τå ευρωπαϊκά πόνευ, έτρεπε χραιμτί- ζοντας πίσω από ένα κοπάδι βουβα- λιών, με θαιπό και άκονο βλέμμα, που σήκωναν βαρετά τå κεφάλια τους για να μουγγρίσουν θλιβερά. Μαύρα γουρούνια, τσπανόσκυλα, κασίτικες μισάγριες συμπλήρωναν τήν άγρο- τική αυτή εικόνα, που ο Ντενή κοι- τάζε που και που στα πεταχτά, από φόβο μήπως προκάλεση τήν προσο- χή των ληστών που τήν περισσότερη ώρα βρίσκονταν επάνω στο κατά- στρωμα.

Κατά τó μεσημέρι ήρθε πάλι ο ίδιος δεσμοφύλακας για να φέρη στα δυο παιδιά τó πενιχρό φαγητό τους. "Υστερα πέρασαν μπροστά από τó Τάν-Μπα. Μεγάλη συγκίνηση ένωω- σε ο Ντενή και μεγάλη διάθεση να φωνάξη βοήθεια, δταν άντίκρυσε ά- νάμεσα από τή χαραμάδα τó γαλ- λικό φυλάκιο, τήν τρίχρωμη ση- μαία στην σκεπή του, και τις κιάσκες

των αξιοματικῶν πού γυάλιζαν στὸν ἥλιο.

Νὰ ζητήσῃ βοήθεια ; Θὰ μπορούσε νὰ τὸ κάνῃ ἂν ἡ μαούνα δὲν βρισκόταν σὲ τόση μεγάλη ἀπόσταση ἀπὸ τὴν ὄχθη. Ἀλλὰ φοβόταν πὼς ἡ φωνή του δὲν θὰ ἔφθανε ὡς ἐκεῖ, πὼς κανένας ἀπὸ τοὺς Γάλλους ποὺ ἔβλεπε ἀπὸ τόσο μακριὰ δὲν θὰ ἔδινε προσοχή στὶς χειρονομίες του, κι' οὕτως τὸ μόνο ἀποτέλεσμα θὰ ἦταν ν' ἀκούσῃ τίς φωνές του ὁ ἄσπρος Λύκος καὶ νὰ τὸν κάνῃ νὰ πληρώσῃ ἀσχημῆ αὐτῇ τῇ μάταιν, ἀπέπειρά του.

Ἐρχόμενος κάθε κίνδυνο τὸ παιδί ἔμεινε ἐπὶ ὥρα μὲ τὰ μάτια καρφωμένα ἐπάνω στὸ περὶφανο ἐμβλημα

«Ἐξέτασε ἄλλη μιὰ φορά μὲ προσοχή τὸ χάρισμα.» (Σελ. 235, στ. α')

τῆς πατρίδας του; πού τοῦ θύμιζε ὅλα ὅσα εἶχε χάσει μαζί μὲ τὴν ἐλευθερία του.

Κι' ὅταν ἡ σημαία χάθηκε, τὰ μάτια του βούρκωσαν, ἡ λύπη του ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη, τοῦ φάνηκε πὼς εἶχε ὑπερτιμῆσει τίς δυνάμεις του καὶ τὸ κουράγιο του, πὼς δὲν θὰ ξανάβλεπε ποτέ του τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του· καὶ μπροστὰ στὰ δακρυσμένα μάτια του τὸ ἔκλαμμο πανόραμα τοῦ ποταμοῦ πέρασε σὰν ἓνα τοπίο πένθους κι' ἐρημίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'.

Ἡ ἀπόδραση

Ἡ Σιμόνη πέρασε τὴν ὑπόλοιπη ἡμέρα σὲ μιὰ ἀγωνία πού γινόταν ὅλο καὶ μεγαλύτερη ὅσο πλησίαζε ἡ ὥρα πού θὰ δοκίμαζε ὁ ἀδελφός της νὰ τὸ σκάσῃ κρυφά ἀπ' τὴ μαούνα τῶν κουρσάρων.

Στὸ μεταξύ ὁ Ντενῆ, ὕστερα ἀπὸ τὴν παρασπαστικὴ λιγούφια πού εἶχε νοιώσει τὴν ὥρα πού ἀντίκρουσε τὸ γαλλικὸ φυλάκιο, ρίχτηκε στὴ δουλειὰ μὲ ἀκόμη μεγαλύτερο ζῆλο.

Μὴν ἔχοντας νὰ κάνῃ τίποτε καλύτερο ἢ Σιμόνη εἶχε κολλήσει τὸ αὐτὶ της στὸ χάρισμα καὶ παρακολουθοῦσε τὸ σικνὸ τρίξιμο τοῦ μαχαίριου πού ἔκοβε τὸ πλευρὸ τῆς βάρκας.

— Πῶς πάει ἡ δουλειά, Ντενῆ; ρώτησε στὸ τέλος.

— Λαμπρά! Ἐξοχα! Ὅχι καὶ καλύτερα.

— Κάνε γρήγορα. Σὲ λίγο θὰ μᾶς φέρουν τὸ βραδυνὸ μας φαγητό.

— Τελειώνω. Δὲν μοῦ μένει πιὰ

παράθυρό μου. Ἔχω ὅσο φῶς θέλω. Διγάζει νὰ τ' ἀνοίξω καὶ ὅλο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας μπαίνει μέσα στὴν κάμαρά μου.

— Τώρα θὰ κοντεύῃ νὰ βραδυώσῃ.

— Ναί, ἀλλὰ στὸ ξανάλω, ἡ δουλειά μου εἶναι σχεδὸν τελειωμένη.

Ὁ Σημαδεμένος παρουσιάστηκε λίγο ἀργότερα, μὲ τὸν αἰώνιο λαππά του καὶ τὸ ἀηδέστατο μαυροζούμι πού ὠνόμαζε τοῦ. Ἐμοιάζε σὰν νάχε κάτι μυριστεῖ γιατί φαινόταν ἀγριεμένος καὶ πολὺ κακόκεφος. Μουρμουρίζοντας μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του ἐξέτασε μὲ προσοχή καὶ τὰ δύο διαιμερίσματα τῶν παιδιῶν.

— Τι φάχνεις; ρώτησε ὁ Ντενῆ ἀφοδᾶ.

Ὁ κακούργος τοῦ ἔριξε μιὰ λοξή ματιά.

— Ὁ ἀφεντικός μου μοῦ εἶπε πὲ νὰ σᾶς προσέχω ἐσένα καὶ τὴν ἀδελφή σου, εἶπε ἀργά-ἀργά σὰν νὰ ἔβαζε μεγάλη σημασία στὰ λόγια του. Ἐγὼ ἔχω νὰ δώσω λόγο καὶ γιὰ τοὺς δύο σας. Δὲν ἔχω ἄρεξη νὰ μὲ βάλετε σὲ κανένα μπελά.

— Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃς κανένα παράπονο μαζί μας, εἶπε ὁ Ντενῆ, μὲ ἀπάθεια πού ἦταν περισσότερο προσποιημένη παρὰ ἀληθινή.

— Χμ! Ἐγὼ ἐγώ; ἔκανε ὁ Σημαδεμένος. Πολλὴ ὥρα στεκόμουν καὶ σᾶς ἀκούγα πού κουβεντιάγατε.

— Αὐτὸ ἀπὸ σένα δὲν μοῦ φαίνεται καὶ τόσο παράξενο, μπόρεσε νὰ ἀρθρώσῃ ὁ Ντενῆ.

— Μιλοῦσε μὲ τὴν ἀδελφή σου.

— Εἶναι ἀπαγορευμένο;

— Ὁ ἀφεντικός μου εἶπε νὰ σᾶς βάλουμε χῶρια. Γιὰ νὰ τὸ κάνῃ, πᾶει νὰ πῇ πὼς δὲν θέλει νὰ κουβεντιάξετε μεταξύ σας.

— Δὲν εἶχε παρὰ νὰ μᾶς τὸ πῇ.

— Αὐτὰ νὰ τ' ἀφήνῃς. Ἐγὼ ἔκεινο πού ἔχω νὰ σοῦ πῶ εἶναι πὼς δὲν ἔχει καμμιά διάθεση, νὰ τοῦ καταστρέψῃ τὴ μαούνα του.

Ὁ Ντενῆ αἰσθάνθηκε τὸ αἶμα του νὰ παγώνῃ καὶ ἀπὸ δίπλα ἢ Σιμόνη, πού δὲν ἔχανε οὔτε λέξη ἀπὸ αὐτῇ τῇ στιχομυθία, μὲ βία κρατήθηκε γιὰ νὰ μὴ φωνάξῃ.

Δίχως ἄλλο ὁ Σημαδεμένος εἶχε ἀνακαλύψει ὅλα τὰ σχέδια τῶν παιδιῶν.

— Τι νὰ καταστρέψουμε, λέει; ρώτησε ὁ Ντενῆ κάνοντας τὸν ἀνίδεο.

— Τὴ μαούνα του.

— Δὲν καταλαβαίνω, προσποιήθηκε καὶ πάλι ὁ Ντενῆ.

— Ἐλα τώρα καὶ μὴν κρύβεσαι. Τώρα δὲν ἔλεγες τῆς ἀδελφῆς σου πὼς ἔχεις σικνὸ νὰ κόψῃς ἓνα φύλλο τῆς βάρκας.

— Ἄχ καὶ! ἔκανε ὁ Ντενῆ χτυπώντας τὸ μέτωπό του. Τι ἀνόητος πού εἶμαι. Δὲν σοῦ κρύβω, κύρ πειρατή, πὼς ἡ μοναξιά μου μοῦ εἶχε γίνῃ ἀνυπόφορη. Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἤθελα νὰ κόψω τὸ μεσότοιχο γιὰ νὰ μπορῶ νὰ βλέπω τὴν ἀδελφή μου καὶ νὰ μιλάω πὸ ἐσκόλα μαζί της. Μά, ὅπως μπορεῖς νὰ ἴδῃς καὶ μόνος σου, δὲν εἶχα τὸ κουράγιο νὰ βάλω μπρᾶς μιὰ τόσο δύσκολη δουλειά.

Ὁ κουρσάρος, ὑψώνοντας τὸ λυχνάρι του, ἐξέτασε ἄλλη μιὰ φορά μὲ μεγάλη προσοχή τὸν μεσότοιχο.

— Καλὰ θὰ κάνῃς νὰ παραιτηθῆς δρόμτα, γρύλλισε ὁ Σημαδεμένος, γιατί ἄλλιως θὰ σὲ δέσω ἑμορφῶς καὶ δὲν θὰ μπορῆς νὰ κουνήσῃς οὔτε τὸ δαχτύλακι σου. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα.

— Ἐχεις μαχαίρι. Δώσε μου το.

— Ὅριστε, εἶπε ὁ Ντενῆ, βιάζοντας ἀπ' τὴν τσέπη τὸ σουγιά του. Δὲν εἶναι καὶ πολὺ σπουδαῖος. Μὲ συγχωρεῖς. Θάθελα νὰ σοῦ κάνω κανένα καλύτερο δῆρο.

Ὁ Σημαδεμένος γρύλλισε καὶ πάλι, ἀλλὰ δὲν ἐπέμεινε περισσότερο. Τὰ προγνωστικά τοῦ Ντενῆ εἶχαν βγῆ ἀληθινὰ. Ὁ κακούργος δὲν εἶχε πάρῃ εἰδῆση.

Ὅπωςδήποτε, καὶ τὰ δύο παιδιά εἶχαν περάσει στιγμὲς μεγάλῃς ἀγωνίας. Καὶ μόλις ὁ δεσμοφύλακος ἀπομακρύνθηκε, ἡ Σιμόνη φώναξε τὸν ἀδελφὸ της καὶ τοῦ εἶπε παραγγεμένη:

— Ὁ! Ντενῆ, τί τρόμο πέρασα, δὲν φαντάζεσαι!

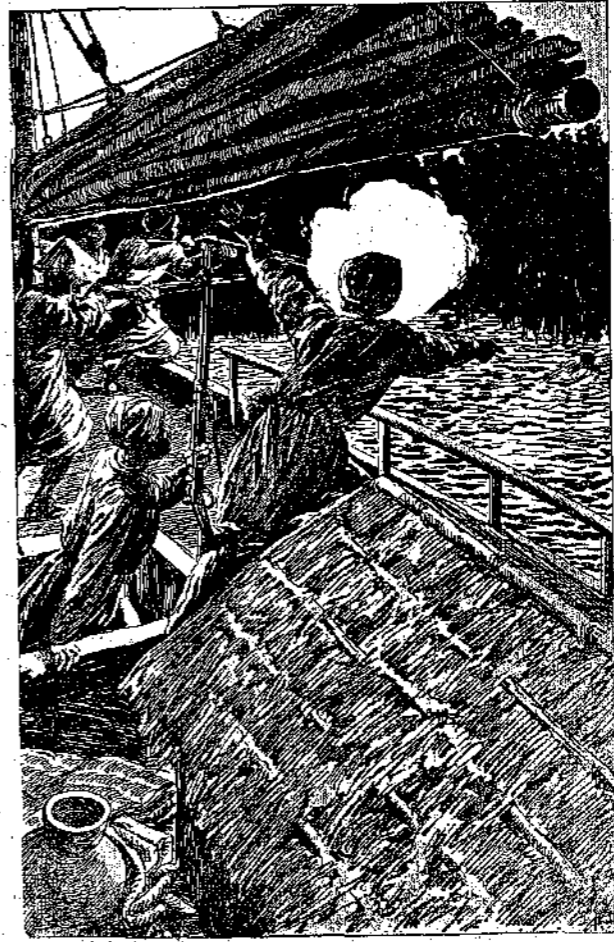
— Νὰ σοῦ πῶ, κι' ἐγὼ γιὰ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκα πὼς τᾶχε ἀνακαλύψει ὅλα. Φαίνεται πὼς μιὰ στιγμὴ, δίχως νὰ τὸ καταλάβουμε, εἶχαμε δυναμώσει κάπως τὴ φωνή μας, καὶ μ' ὅλο πού αὐτὸς ὁ ἔλεεινός εἶναι κοφάτης, τὸ μοναδικὸ του αὐτὶ ἀξίζει γιὰ δύο. Ἐπιτυχῶς πού τὴν ὥρα πού

αὐτὸς κρυφάκουγε ἐγὼ εἶχα διακόψει τὴ δουλειά μου.

— Κι' εὐτυχῶς κιόλας πού δὲν κοίταξε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος.

— Ἐννοια σου καὶ καθόμουν ἐγὼ μπροστὰ καὶ σὲ βεβαιώνω πὼς πρέπει νὰ τὸ κοιτάξῃ κανεὶς ἀπὸ πολὺ κοντὰ γιὰ νὰ καταλάβῃ πὼς εἶναι κομμένο. Οὐφ! ἀνάστανε! συμπέρασαν ὁ Ντενῆ. Ἐφτάσε πᾶ ἡ νύχτα. Ὅλα πᾶνε καλά, Σιμόνη.

Στὸ μεταξύ οἱ κουρσάροι, εἶτε για-

«Ρίχτε του! Ρίχτε του! φώναξε ὁ Νγκουγιέν...»

λίωρα μπαμπού, ἔσπρωχναν σιγά-σιγά καὶ μὲ προσοχή τὴ μαούνα ἀνάμεσα στὰ ρηχὰ νερά τοῦ ποταμοῦ. Στὸ τέλος σταμάτησαν ἀπέμερα ἀπὸ τὸ ρεύμα, κοντὰ στὴν ἀριστερὴ ὄχθη. Ἡ μαούνα ἦταν ἔτσι ἀσφαλισμένη σὰ νὰ βρισκόταν στὸ πῖθ σίγουρο λιμάνι. Ἡ δειχλὴ ἑμὼς ἀπλωνόταν ὅλο καὶ περισσότερο καὶ στὸ τέλος σκέπασε ὅλο τὸ ποτάμι μ' ἓνα πυκνὸ καὶ ὑγρὸ πέπλο.

Στὴ μαούνα ἔσβυσαν ὅλα τὰ φῶτα καὶ σὲ λίγο ἐγινε ἀπόλυτη ἠσυχία. Ὁ Νγκουγιέν κι' ὁ Τσοῦ, ὁ Σημαδεμένος καὶ οἱ ἄλλοι σὺντροφοὶ τοὺς κοιμόνταν ὅλοι τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου. Μονάχα ὁ ναύτης πού ἔκανε τὴ βάρδια στεκόταν ἀγρυπνὸς καὶ φύλαγε μπροστὰ στὴν πλώρη, ζωσμένος τ' ἄρματα του καὶ τυλιγμένος μὲ τὸν χόρτινο μανδύα του.

Θὰ ἦταν ἡ ὥρα δέκα τὸ βράδυ εἰταν ὁ Ντενῆ, πού περιμένε ποτε νὰ ἐρθῇ ἡ κατάλληλη στιγμή, ἀποφάσισε ν' ἀποχαιρετήσῃ τὴ Σιμόνη. Στὸ ἔλαφρὸ του κτύπημα στὸ μεσότοιχο ἡ μικρούλα ἀπάντησε ἀμέσως, γιατί οὔτε ἐκεῖνη εἶχε καμμιά διάθεση νὰ κοιμηθῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΝΤΟΥΡΗΣ

«Ὁ σταυλὸς χροιάζεται γιὰ [τ' ἄλλα ἔα, τ' ἄχυρο ἀκριβό, τί τὸν φυ- [λάτε; Στὸ ρέμμα σύρτε τον, ταχιά [πουρνό, καὶ γρήγορα νὰ μὴ χασομέ- [σάτε.»

Κι' ἔτσι προσαὶ νὰ φέσῃ, τὸ [Ντουρη σβάρνα τὸν πήγαυε στὴν κα- [ταδίχη. Ἐνας τὸν τραβᾶγεν ἀπὸ μπρο- [στά κι' ἄλλος τὸν χτύπαγε μὲ τὸ [καματούκι.

Ὁ σκύλος ἔκλεινε τὴ συνοδεία, Μὰ κάθε τόσο θλιβερὰ ἀλυχοῦσε, Πανοῦσεν ἡ σκυλίαια του καρδιά — τὸ τί θὰ γίνῃ φαίνεται νογούσε.

Φτάσανε. Χρόνια τοὺς ἰδοῦλεψε, Τώρα τοῦ δώσανε τὴν πληρωμὴ του, φτωχός! μὲ μὴν ἀδέξια πιστολλά πού τοῦρριξαν στὸ γέφυρο κορμὶ του.

Καὶ μισοζωντανὸς στριφογυρνᾶ μέσα στὰ βράμια νερὰ χωμένος, Μ' ἀφοῦ τὸ κόρφο δὲν τραβᾶσε πιὰ, ἄλλοιῶτικο μποροῦσε νὰχὶ τέλος;

ΚΑ Α. ΜΠΕΚΙΑΡΗ Ἐξ' ἄπὸ τὸν ἑφθὸν τῶν Ζῶνων

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Αγαπητοί μου,

ΕΝΑΣ φίλος μας — δεν θυμομαι τώρα πους — έγραψε στη Διάπλασι, πως ευχαριστως θα διάβαζε μια 'Αθηναϊκή 'Επιστολή για τα Γραμματόσημα. Αυτό μ' έκαμε να σκεφθώ, ν' αναπολήσω... Κάποτε θα γράφα και για Γραμματόσημα, δεν γίνεται! 'Ισως και δυο φορές, 'Ισως και τρεις. Τώρα π. χ. θυμομαι καλὰ μία 'Επιστολή μου για τον δρο Φιλοτέλεια, κι' άλλη για τη Συλλογή Γραμματόσημων που έκανα όταν ήμουν μικρός μαθητής. 'Αλλ' αυτές, καθώς και άλλες, μπορεί νά δημοσιεύθηκαν εδώ και δέκα χρόνια, εδώ και είκοσι. 'Η Διάπλασι, βλέπετε, βγαίνει 56 χρόνια κι' εγώ αρχισα τις 'Επιστολές μου από το 1896! Μπορούμε να παραπέμψουμε τους σημερινούς μας φίλους σε τόσο παρασμένες χρονολογίες, σε τόσο παλιούς τόμους; Για τους περισσότερους είναι ο να μην υπάρχουν. Λιγοστοι μόνο, μετρημένοι, έχουν στα σπίτια τους και σεβρά από παλιούς τόμους Διαπλάσεως. Είπα λοιπόν πως θα μπορούσα να ξαναγράψω γι' αυτό το θέμα που ενδιαφέρει τόσο τα παιδιά, και να ευχαριστήσω όχι μόνο το φίλο μας που το ζήτησε, αλλά και πολλούς άλλους...

Ναι, αλλά ο αν τι βάζεσαν να μάθουν σχετικά με τα Γραμματόσημα; Για τις τελευταίες άραγε εκδόσεις; για τα καινούργια γραμματόσημα που φάνηκαν στον κόσμο; για τις τελευταίες τιμές των παλιών, των δυσέρετων; για τις τελευταίες εκδόσεις κι' αγοράς γραμματόσημων; 'Η για τον τρόπο, για τη μέθοδο που ένας συλλέκτης πρέπει να καταρτίζει τη Συλλογή του — να βρίσκει, να φυλάει, να εξετάζει, να κατατάσσει και να κολλήσει τα γραμματόσημα; Μ' αυτά δεν είναι δική μου δουλειά. Υπάρχουν ειδικά περιοδικά, υπάρχουν ειδικά βιβλία, που τα λένε βλ.α. Κι' αν ήθελα να ερασιώθω απ' αυτά για να σάς γράψω πληροφορίες και οδηγίες, δεν θα ξεμπέρδευα ούτε με δέκα 'Επιστολές! Γιατί, καθώς θα ξέρετε, ή Φιλολογία ή Επιστολή σήμερα δάκρυρα επιστήμη, και για να γίνει κανείς καλός φιλολόγος — γνώστης

των γραμματόσημων, της ιστορίας τους και του τρόπου της συλλογής τους — πρέπει να διαβάσει δάκρυρα βιβλιοθήκη! Δεν μπορεί λοιπόν να σάς μιλήσω εδώ παρά γενικά γι' αυτή την άσχαλία, που τόσα παιδιά την αγαπούν. Ο συλλέκτης γραμματόσημων κάνει τόσα κακά και χρήσιμα; Διασκεδάζει; 'Οφελείται μαθαίνοντας πολλά πράγματα; Μπορεί ακόμα και να κερδίσει από την άσχαλία του; — 'Ολ' αυτά, εκείνοι που μαζεύουν γραμματόσημα τα ξέρουν. Θα τα εξετάσω και θα τα πω μόνο για τα κείνους που δεν μαζεύουν, δεν μαζέψαν ποτέ τους, κι' έτσι δεν έχουν ιδέα κι' υποψία... Λοιπόν, είναι πολύ διασκεδαστικό πράγμα να μαζεύει κανείς γραμματόσημα! Το ξέρω «έξ' ιδίας μου πείρας», γιατί θυμομαι ακόμα, από τότε που μαζεύα κι' εγώ, τη χαρά, τη συγκίνηση, την περηφάνεια που αισθανόμουν, κάθε φορά που έβρισκα, που ανακάλυπτα — κι' όχι πάντα κατά τύχη, αλλά πολλές φορές με μια υπολογισμένη προσπάθεια ή με μια επίμονη έρευνα — κανένα σπάνιο γραμματόσημο, που δεν το είχε άλλη γνωστή μου συλλογή. Τη στιγμή μάλιστα που το παρέδωκα με την εικόνα του, που την είχε το Δευκωμαί μου, και τρέψικα άπαράλλαχτο — με το χρώμα του, τον αριθμό του,

τον αριθμό των δοντιών του δάκρυρα κτλ. — και το κολλούσα, σκεπάζοντας μ' αυτό την εικόνα του, ήταν για μένα ένας μικρός θρίαμβος. Σε πολλούς, μ' αυτές τις χαρές, τις συγκινήσεις, τους μικρούς θριάμβους, τα γραμματόσημα γίνονται αγαπια πάθος, μανία. Οι άνθρωποι αυτοί μεγαλώνουν, κι' ακόμα εξακολουθούν να μαζεύουν όπως σάν ήταν μαθητές. Και κάποτε έχουν θέσεις μεγάλες — είναι βασιλείς, πρόεδροι, πρωθυπουργοί, στρατηγοί... 'Αλλά ή υπερβολή δεν μάρσει σε τίποτα. Και βρισκω κάπως άστοιχά να καταγίνονται «μεγάλοι άνδρες» με κάτι που το κάνουν εξαίρετα νέοι και παιδιά. 'Αλλά για να είμαι δίκαιος, πρέπει να προσθέσω πρώτο, πως εξαίρετο εκείνους που το κάνουν επάγγελμα, εμπόριο — εμπόριο όπως κάθε άλλο — και δεύτερο, πως μόνο με το πάθος, με τη μανία, που διαρκεί δάκρυρα ζωή, γίνονται οι μεγάλες, οι τέλειες, οι πολύτιμες εκείνες Συλλογές Γραμματόσημων, που αξίζουν πολλά εκατομμύρια δραχμές καθαμιά. Όταν ένας τέτοιος «εμπόρεος» θα πουλήσει τη Συλλογή του, θα εισπράξει δάκρυρα περιουσία και θα ικανοποιηθεί για τους κόπους και τα έξοδα που έκανε γι' αυτήν τόσα χρόνια. 'Αλλά κι' οι άλλοι συλλογείς, που βαριούνται πιά γρήγορα την άσχαλία — γιατί μεγαλώνοντας έχουν άλλες, πολύ πιο σοβαρές και κερδοφόρες — μπορούν κάτι να κερδίσουν. πουλώντας είτε τα σπάνια γραμματόσημα που τυχαίνει να τυχουν δίπλα, είτε δλη τη Συλλογή τους στο τέλος. 'Εγώ τη δική μου τη σκόρπια, τη μοίρασα. 'Ισως γιατί δεν ήξερα πόση αξία θα είχε μια μέρα και πόσα θα κερδίζα αν τη φύλαγα να την πουλήσω σήμερα... Πάντως, ή ήθικη άφέλεια είναι σπουδαιότερη. 'Ο μικρός συλλέκτης γραμματόσημων, χωρίς να θέλει, χωρίς να το καταλαβαίνει, μαθαίνει πολλά. Και γεωγραφία, και ιστορία, και μυθολογία, και συμβολική. 'Εξασκείται ακόμα στην αλληλογραφία, όταν κάνει αγορές ή ανταλλαγές κι' είναι μάλιστα άποχρωμένος να γράφει στα εξήγη γλώσσα. Πράπάντων όμως συνήθίζει στη μέθοδο, στο σύστημα, στην τάξη και στην ακρίβεια εκείνη, που μπορούμε να την πουμε επίσημο-νική... Σας απεύχομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

«Παιδί του 'Ηλιου» από ένα νησί της Πολυνησίας.

ΞΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΙ ΖΗΛΕΥΩ

Ασκή μαργαριτοόλα μου, Π' ανθίξας όλο χάρη, Το λιγυρό κορμί σου, Αυγίζεις με καμάρι. Και σύ καλή μου καλαμιά, Πού στο ρυάκι πίσω, Στα τραγουδάκια των πουλιών Πάντα κρατάς το 'σο, Κι' όσ'να, πεταλούδα μου, Στα τόσα λουλουδάκια Πιτσιζ, και δίνεις ξενοιασθή 'Ολόκληρα φιλάκια Την τόση δά ζωούλα σας, 'Ο! πόσο την ζηλεύω, Είναι μικρή, πολύ μικρή, 'Εγώ όμως την λατρεύω. Τι θάδινα να μάθωγα Να ζούσα στον αιώνα Χαρούμενη και ξενοιασθή Μογάχα μιάν ήμέρα!

ΠΟΙΑ ΕΙΜΑΙ

Είμαι ή Σφιγξ εγώ, ή σύντροφος των αλώνων! Καθισμένη στην άμμο χιλιάδες τόσα χρόνια, ανάμεσα στις πυραμίδες, μένω πάντα άδιάφορη για το κίβη τί πού γίνεται γύρω μου! Με τα μάτια σπλωμένα πάντα προς το άπειρο, μένω άκίνητη, χωρίς νά λογαριάζω τους άνθρώπους που σε μερμηγκια μικροί σέρνονται στα ποδια μου. Στα χείλια μου, αν με κοιτάξει κανείς καλύτερα, θα δει ένα ελαφρό χαμόγελο να σηματίζεται. Πόσα πράγματα δεν είδα, πόσες γενιές δεν πέσαν από μπροστά μου, πόσα λόγια δεν άκουσα. Θυμάμαι — αλήθεια πόσοι αιώνας τέχα να πέσαν από τότε; — κάποτε τα περασμένα και το βλέμμα μου τότε βυθίζεται πιά πολύ στο άπειρο... Δεν ήμουν πάντα όπως τώρα. Κάποτε άνάνεσα στα ποδια μου ήταν ο λιθόστρωτος άπ' όπου μωρούσαν οι άνθρωποι να πλησιάζουν τις πυραμίδες, κάτω άπ' το στήθος μου βρισκόταν βωμός άπ' όπου ή ανίσσα άνέβαινε στα ρουθούνια μου!... Οι Φαραώ κάθε τόσο έρχονταν για προσκύνημα στους τάφους των νεκρών τους. Τι μεγαλειο και πλούτο είχε εκείνη ή εποχή! Πώς άλλαζαν όμως οι καιροί... 'Ηθε εποχή που για πολλών καιρό με σκέπασε ή άμμος, κι' έμεινα έτσι σκεπασμένη ολόκληρους αιώνας. 'Απελπίστηκα... νόμισα πως ποτέ δδ θα ξανάβλεπα το φώς που τόσο αγαπώ! Κι' όμως κούδεν εν τή φύσει άπόλλυται εις κάποιος σοφός. 'Ηθε στιγμή που πάγω άπ' το κεφάλι μου άκουσα τα κτυπήματα της σκαπάνης, και μιά μέρα — ω! πόσο ετυχημένη — άντίκρισα τον ήλιο. Μ' άλίμονο! τι άλλοιώτικη που ήμουν τώρα άπ' άλλους. Δεν είχα πιά τα κομμάτια που με στόλιζαν, κι' άκόμη κι' ή μότη μου ήταν μισή. Και γύρισα να δώ τα γύρω μου! Οι πυραμίδες ίδιες ήταν στις θέσεις τους, ένώ μεταξύ τους δέσποζε πάντα ή πυρραμίδα του Χέπος! Μά τώρα μου φάνηκε πιά μεγαλότερη από άλλους...

«Έκλεινε μέσα της τόσους βασιλιάδες, τόσον πολιτισμό! Και κοιτάει πιά πέρα. Το θέαμα που άπλωνόταν μπροστά μου μου φάνηκε σάν ένας συνδυασμός της ζωής και του θανάτου. Τη ζωή παράσταναν ή θέα των μπαρκετών και των άσπρων κτιρίων του Καίρου άνάμεσα στα καταπράσινα δέντρα, τον δέ θάνατο ή άπέρανη έρημος που μοιάζει σάν ένας όκεανός που τα κύματά του είναι άμμος άντι νερό. Κι' από τότε μένω ίδια. Ούτε οι άνεμοι της Σαχάρας, ούτε ο καυτερός ήλιος, ούτε ή ύγρασία του Νείλου, ούτε τίποτε δεν με πικράζει. Βλέπω συχνά ανθρώπους να έρχονται σε μένα, να με κοιτάνε άδρες, να μου μιλούν πολλές φορές. — Σφιγξ, άκούω να μου λένε, Σφιγξ, πές μας τί είναι ή ζωή, τί είναι το μυστήριο των αιώνων που κρύβεις; Μίλησέ μας για το μυστήριο της φύσεως; πές... Γιατί μεις κοιτάς πάντα μ' αυτό το βλέμμα το τόσο βαθύ κι' άπρηγμένο. Τι σημαίνει αυτό το αιώνιο σου χαμόγελο; Μά εγώ ούτε καν θέλω ν' άκούσω αυτά τα πλάσματα, αυτούς τους επισκέπτες της γης... Σήμερα γεννιούνται, αθάνα πεθαίνουν. 'Ερχονται στον κόσμο, βασανίζονται και τέλος δεν κερδίζουν παρά δυο μέτρα γης. Κι' εγώ γελά άπ' το ύψος μου! Γιατί εγώ δεν πεθαίνω, γιατί εγώ είμαι το παιδί των αιώνων κι' ο σιωπηλός μάρτυρας των περασμένων μεγαλειών. Γιατί θα ζήσω αιώνα εγώ, και θάμαι πάντα για όλους ή μυστηριώδης Σφιγξ»

Είπαμε μέσα της τόσους βασιλιάδες, τόσον πολιτισμό! Και κοιτάει πιά πέρα. Το θέαμα που άπλωνόταν μπροστά μου μου φάνηκε σάν ένας συνδυασμός της ζωής και του θανάτου. Τη ζωή παράσταναν ή θέα των μπαρκετών και των άσπρων κτιρίων του Καίρου άνάμεσα στα καταπράσινα δέντρα, τον δέ θάνατο ή άπέρανη έρημος που μοιάζει σάν ένας όκεανός που τα κύματά του είναι άμμος άντι νερό. Κι' από τότε μένω ίδια. Ούτε οι άνεμοι της Σαχάρας, ούτε ο καυτερός ήλιος, ούτε ή ύγρασία του Νείλου, ούτε τίποτε δεν με πικράζει. Βλέπω συχνά ανθρώπους να έρχονται σε μένα, να με κοιτάνε άδρες, να μου μιλούν πολλές φορές. — Σφιγξ, άκούω να μου λένε, Σφιγξ, πές μας τί είναι ή ζωή, τί είναι το μυστήριο των αιώνων που κρύβεις; Μίλησέ μας για το μυστήριο της φύσεως; πές... Γιατί μεις κοιτάς πάντα μ' αυτό το βλέμμα το τόσο βαθύ κι' άπρηγμένο. Τι σημαίνει αυτό το αιώνιο σου χαμόγελο; Μά εγώ ούτε καν θέλω ν' άκούσω αυτά τα πλάσματα, αυτούς τους επισκέπτες της γης... Σήμερα γεννιούνται, αθάνα πεθαίνουν. 'Ερχονται στον κόσμο, βασανίζονται και τέλος δεν κερδίζουν παρά δυο μέτρα γης. Κι' εγώ γελά άπ' το ύψος μου! Γιατί εγώ δεν πεθαίνω, γιατί εγώ είμαι το παιδί των αιώνων κι' ο σιωπηλός μάρτυρας των περασμένων μεγαλειών. Γιατί θα ζήσω αιώνα εγώ, και θάμαι πάντα για όλους ή μυστηριώδης Σφιγξ

ΕΙΚΟΝΑ ΑΥΣΤΥΧΙΑΣ

'Ηταν ένα ανοιξιάτικο δαλιινό. 'Ο άέρας έφανερε τ' άκαλό άρωμα φρεσκονοιγμένων μπουμπουκιών, και στον γαλάζιο οθρανό δυο-τρεις συννεφάκια καμφορών με τα κατακόκκινα φουρέματά τους, που τους χάρειζε ο βασιλιάς της ήμέρας δίδοντας. 'Είχαμε κάνει έναν περίπατο με τον μπαμπά, και γυρίζαμε σπίτι εθχαριστήμενοι και συγκουσητώντας. 'Εξαφνα άκούσαμε μιά βραχνή κι' άδύνατη φωνή δίπλα μας: «κύριε». Γύρισε ο μπαμπάς να δει ποιος τον φώναζε και γύρισα κι' εγώ, μά αυτό που είδα μπροστά μου μ' έκανε ν' άναντιχηάσω. 'Ηταν ένας μισόκοπος άντρας με βρώμικα κουρελιασμένα ρούχα και ξυπόλητος. Τα μαλλιά του ήταν άνασηκωμένα και κρεβεμένα και γύρω άπ' το πρόσωπό του σχηματίζονταν γενέια. Πούος έβρεε πόσον καιρό είχε ο δόστυχος νά ευριστή. Το πρόσωπό του, άδύνατο κι' άρχό, είχε μιά άγρια έκφραση, αλλά τα μάτια του, ω! τα μάτια του, γέματα πόνο κι' ικεσία, ήταν τόσο γλυκά που σ' έκαναν να τον συμπαθήσεις. Κρατούσε δυο καρβέλια μαύρο ψωμί και, παρουσιάζοντας το ένα στο μπαμπά μου, του είπε: — Κύριε, δώστε μου σάς παρακαλώ ένα τάληρο και πάστε το ένα καρβέλι,

Μή νομίζετε πως τάληρο, μου τάδωσαν από τον οικο του ναυτου. 'Αλλά το ένα φθάνει για να φάμε εγώ και τα παιδάκια μου, και θέλω να πουλήσω το άλλο για να πάρω λίγο γάλα στην άρρωστη γυναίκα μου. Στα λόγια του αυτά, δάκρυρα άνέβηκαν στα μάτια του, αλλά τα έμποδισα να τρέξουν. 'Ο μπαμπάς του έδωσα το τάληρο χωρίς να δεχθή το καρβέλι κι' εγώ του έδωσα κάτι ψιλά από το τσαντάκι μου. Μάς άδχαρίστησε με μιά θλιμμένη ματιά, πιά εύλαστη από χίλια εύχαριστώ και άπορακρήνθηκε... Κι' έμεις συνεχίσαμε το δρόμο μας, όχι όμως χαρούμενοι όπως πρώτα, αλλά σκεπτικοί και λυπημένοι, γιατί είχαμε άντικριθεί σ' όλοζώνταν την εικόνα της δυστυχίας.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Ντίν, ντίν ντίν ντίν, χτυπάει το κουδούνι. Το μάθημα τελείωσε και ο καθηγητής φεύγει. 'Ολα τα κορίτσια ξεχύνονται έξω με γέλια και φωνές. 'Αλλες κάνουν βόλτες στους διαδρόμους, σιγοτραγουδώντας το κουλούρι τους. Σωστό πανθαυμάσιο γίνεται και όποιος περνάει απέξω, αν δεν ήξερε ότι είναι το Β' Γυμνάσιο Θηλέων, θα νομίζει πως είναι... θηριοτροφείο! Πού και πού, κανένας καθηγητής βγαίνει από το ένα γραφείο για να πιά σ' άλλο. Τα γέλια κόβονται για μιά στιγμή, μά ξαναρχίζουν δυνατότερα όταν ο καθηγητής φεύγει. Μεγαλύτερη φασαρία γίνεται στην αυλή. Μερικές σε μιά γωνιά παίζουν κουτσό, άλλες μαλλώνουν: «'Α, όχι, ψέμματα, ψέμματα, δεν μ' έπιασες, δεν πρόσεχα κείνη τη στιγμή! Ξαναφύλα τα. — 'Οχι, όχι, σ' έπιασα, σ' έπιασα, αν δέ τα φυλάξεις δεν πάζω. 'Αλλες δυο, μαλώνουν μ' εκείνες: — Είσαι πολύ άναίδης, δεν μ' έβλεπες μπροστά σου που ήρθες κι' έπεσες άπάνω μου; — Για κάνε μου τή χάρη, σε παρακαλώ, και μένα να μη μου μιλής; έτσι γιατί θα σε μαρτυρήσω. 'Εσύ έπρεπε να παραμερίσεις άποφ είδες ότι δεχόμουνά με φώρα! Κι' άλλοι μικροκαλυγδές άκούγονται, που πάντοτε τελειώνουν όλοι ήσυχά, γιατί στο τέλος βαριώνονται όλες να φωνάζουν, και να φοβερίζουν, και εξακολουθούν το παιγίδι τους. Μερικές κάνουν βόλτες άναλαμψώνοντας το μάθημα, κι' άλλες κουβεντιάζοντας, για βιβλία, για κινηματογράφο, για τους καθηγητές, και για διάφορα άλλα θέματα. Στην τάξη δεν γίνεται και τόση φασαρία, γιατί συνήθως μόνο των μεγάλων τάξεων κορίτσια πηγαίνουν. Οι μικρές όσπου ν' άνεβούν τόση σκάλα, θα χτυπήση το κουδούνι. Τα δέκα λεπτά όμως του διαλείμματος τελειώνουν. Το κουδούνι ξανακτυπά, πιά δυνατά τώρα, γιατί τα κορίτσια, δεν μπαίνουν στις τάξεις με την ίδια προθυμία που έβγαίναν. Και με το δίκιο τους! — 'Αχ, δεν έχω ιδέα από ιστορία. — Αν με σηκώση τί να κάνω; — Δέσε κόμμο στο ναντήλι, γρήγορα όμως πείν έσθη ή καθηγήτρια.

Ο συνηθισμένος διάλογος, οέ όλες τις τάξεις.

Σε λίγο μπαίνει κι η καθηγήτρια. Κάθεται στην έδρα, φοράει τα γυαλιά της και βγάζει μερικές μαθήτριες στο μάθημα.

Το μάθημα αρχίζει, όλων τα πρόσωπα παίρνουν μιὰ σοβαρή έκφραση, χάνουν την παιδιαστική όψη τους, γιά να την ξανακάνουν όταν ξαναχτυπήσει γιά διάλειμμα το κουδούνι.

Τεσλή Δόλα

Η ΦΙΛΙΑ

Ανοιξε σιγά τα πεταλάκια του στον ήλιο το ζεστό μιὰς ανοιξιάτικης αύγης. Δυο κεφαλάκια έκκυψαν από πάνω του τ' άεράκι σκόρπισε γύρω τ' άρωμά του και χάρειψε τά ξανά τα μαλλάκια σφιχτοδεμένοις δυο καρδούλες.

Και φούφτωσε περήφανα στο λιγρό του κλωνάκι άψήφωτος τις μπότες.

Το άρωμά του, έλαφρό μεθυστικό, έφτανε γιά να σκόρπιση τά σύννεφα της λύπης, γιά ν' άνοιξη ένα πονεμένο στόμα σε χαμόγελο, κανόνιας νά ζαρώση άλλο, γιά να στεγνώση δυο μέτια ένα βούρκανε άλλα.

Και τό μικρό δλόδευκο λουλούδι σκόρπιζε γύρω του φως. Ένα άγνό λαμπρό φως.

Έτσι γεννήθηκε κι Έξως. Μά ένα πρωϊ συννεφιασμένο, έστισε το κεφαλάκι του. Δυο μάτια έκλαιγαν μά πάλλα δεν μπορούσαν νά τα στεγνώσουν, ήταν διαί άνιγητα, κερνάει, κλειστά...

Το μικρό κεφαλάκι έγειρε, πιό πολύ και τά λευκά πέταλα που μάδησαν μαζεύτηκαν εύλαβικά από χέρια που έτρεμαν και φυλάχθηκαν βαθειά μέσ' στην καρδιά.

Έτσι δοξασε ή άγνη αυτή φίλια, μαράθηκε τ' όμορφο λουλούδι που φούφτωσε μέσ' στις καρδιές και τις γέμισε άπ' τ' άγνό του φως.

Το κλωνάκι του ήταν όλοϊσιο και κάτω από τά πέταλάκια του δεν κρύβονταν κανένα άγκάθι.

Δε σήκανε μέ καρδιά το κεφάλι του. Δεν έμοιαζε μέ τά βελούδινα έλικα τριαντάφυλλα που έπαιζαν μέ τις άκτινες του ήλιου, που καθρεφίζονταν μέ φιλαρέσκια στα σμαραγδένια νερά της λίμνης μά που τά δροσερά τους κλωνιά ήταν γεμάτα άγκάθια.

Ο άέρας της ζωής που μανιασμένος περνούσε άγόμεσα άπ' τά πεταλάκια του δεν άφηνε νά φανη παρά ζήμια άλήθεια.

Χλωμό λουλούδι, βρίζεσαι άραγε τόσο λεπτό κι υπέροχο άνάμεσά μας; Άνοιξε μέ τό γλυκό σου άρωμα τις καρδιές μας, διώξε μακριά κάθε κακία, στεφάνωσε τις μέ τ' άγνό σου πέταλα. Φέρε από τό μαγεμένο σου βασίλειο την εύκρανεία και την καλοσύνη και χάρη τές μας.

Μή μαραινέσαι, άς γεμίσης τις καρδιές όλου του κόσμου μέ τό θείο σου φως, κι άς διώξης μακριά κάθε κακία.

Ηβη

ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Την πρώτη φορά που πήγα σε' ώραίο κόσμημα της Αθήνας δεν πρόφτασα νά το θαυμάσω. Ένα γερό ψυχάλισμα κι ό φόβος μιὰς βροχής μ' έκαναν νά φύγω προτού προφτάσω καλά-καλά νά πάγω.

Έτσι ύστερα από τόσο καιρό παίρνω και πάλι τόν άνηφορικό δρόμο πρós την Ακρόπολη κι άρχίζω ν' άνεβαίνω αργά-αργά. Όσο πλησιάζω τόσο και βλέπω τόν επιβλητικό όγκο της κοντινέρας μου.

Σε λίγο φτάνω άνεβαίνω μερικά σκαλιά μαρμάρινα, έπειτα άλλα και μερικά άκόμα και τέλος βρίζομαι έκει έπάνω.

Ρίχνω τό βλέμμα γύρω μου. Ο Παρθενώνας! Τό Έρεχθειον! Ο Ναός της Ακρόπολις! Έδώ μάρμαρα, έκει σπασμένες κολώνες. Όχι επί τόσα χρόνια τάβλακα στις εικόνες και τά διάβαζα στην ιστορία, είναι τώρα μπροστά μου, σιμά μου.

Τό βλέμμα μου καρφώνεται σ' αυτά έδώ τά μάρμαρα που κόσους και τόσους τρύβηξαν άπ' τά πέρατα του κόσμου τις διάφορες εποχές, που πριν τόσους αιώνες στέγασαν την άρχαία Έλληνική Ψυχή και μις άφρασαν μις ώραία άνάμνηση, μις όμορφη παράδοση.

Και τό βλέμμα μου αυτό κάρμυεται μπροστά στην επιβλητικότητά. Ό νοός έρχόταν όλα τ' άλλα και συγκεντρώνεται έκει, στο ύψος, στη θέα, στο θαύμα! Τό μυαλό άρνίεται νά πλανηθή σε καρούς άγνώστους και σκοτάδια παρσλθόντων και σε μυστήρια σβυσμένων εποχών! Η Ψυχή ναρκώνεται άπ' τό θεσπέσιο θέαμα κι ή καρδιά σβύνει κάθε άλλο καλμό! Τό μάτι στηλώνεται, καρφώνεται μέ θαυμασμό και τ' αυτό, νομίζεις πως τεντώνει και περιμένει ν' άκούση κάτι άπ' τά ιερά αυτά μάρμαρα γιά την άρχαία εποχή! Όλο τό στηλωμένο κι άποσιωμένο σ' ένα θέαμα, σε μάν ιδέα!

Έλαφρό άεράκι πνέει.

Πάνω ό ουρανός γαλάζιος, γλυκός. Κάτω και πέρα και τριγύρω ή Αθήνα έακλωμένη επιβλητικά σε μεγάλη έκταση. Έδώ σιμά και πιό πέρα πράσινα δέντρα και μακριά μις λουρίδα θάλασσας που νομίζεις πως ενώνεται μέ τόν ουρανό μ' ένα λεπτό, άραχνούφαντο πέπλο.

Και στη μαγευτική κι επιβλητική αυτή όμορφιά, ή Ακρόπολη ψηλά, σάν μις κορώνα θεϊκή στο κεφάλι κάποιας μυθικής βασίλοπούλας!

Δήμιος Άνθός

ΕΝΑ ΠΟΥΛΑΚΙ

Κλεισμένη ή μικρή καρδουνούλα στο κλουβί της, χτυπά τις μικρές της πτερούγες μέ δύναμη στα σίδερα της φυλακής της.

Που και που, βγάζει διαπεραστικές φωνίτσες κι όί άραίοι διαβάτες που περνάνε, στέκονται και κοιτάζουν τη μικρή φυλακισμένη... τους εύχαριστεί τό γλυκό της τραγούδι. Τη νομίζουν χαρούμενη, εύτυχημένη...

Μά δεν τό πιστεύω. Πώς μπορεί νά ναι εύτυχημένη, άφοδ είναι κλεισμένη, φυλακισμένη; Δεν είναι! Δε νοιάζω χαρούμενο τό γλυκό της τραγούδι.

Δεν είναι τό τραγούδι της, τραγούδι εύτυχημένου πουλιού. Είναι κάτι άνάμικτο από πόνο, από νοσταλγία... Κι' άν μερικές στιγμές νότες ζωηρές έχόνονται από τό μικρούλι της ράμφος, δεν είναι έξσπασμα χαράς, μά είναι έξσπασμα ψυχής πονεμένης.

Πόσα εύτυχημένα όνειρα, από την περασμένη έννοιωση ζωής της, δε θά στριφογυρίζουν στο κεφαλάκι της Και

τί δε θά θυμάται στη μικρή κραμαστή φυλακή της. Δουλούδια (πολύχρωμα, ροζάκια χαρούμενα, δέντρα καταπράσινα, θάλασσες γαλαγές, συντρόφους άγαπημένους. Ω, δεν είναι, δε μπορεί νά ναι εύτυχημένο τό τραγούδι της...

Πονάει κι' αυτή, ύπαφέρει σάν άνθρώπος, σάν όλες τις σκλαβωμένες ψυχές που κρύβουν μέσα τους πόνους άγιάτρευτους...

Όπως τό πουλάκι αυτό, κάθε ψυχή κλαίει σά νοσταλγεί τά περασμένα... Και τό κλάμμα της μοιάζει μέ γέλιο εύτυχημένου άνθρώπου, γιατί όι μεγάλοι πόνοι δε φαίνονται, γιατί όί κρυμμένοι βαθειά... Κι' όταν άλλος νομίζει πως γελάει, αυτή κλαίει.

Και δεν τό καταλαβαίνουν όλοι, παρά όποιος έχει ύποφέρει, όποιος έχει πονέσει πολύ.

Και τό μικρό πουλάκι, δεν είναι χαρούμενο και εύτυχημένο. Μά τό τραγούδι του, εν' ένας πένθιμος σκωπός που άνεβαίνει στον Παράδεισο, σάν προσευχή, γιά ό,τι ώραίο έχασε, που πιό δε θά ξανάβρη. Ω, νά μπορούσε κάποιος νά τούδινε την έλευθερία του! Νά μπορούσε ν' άνοιξη τη φυλακή του και νά πετάξη μακριά.

Μά πώς; τό πουλάκι μένει έκει, φυλακισμένο και κλαίει νοσταλγικά γιά τά περασμένα που χάθηκαν, όπως ή ψυχή μας δεμένει μέ άλυσιδες μέ τά περασμένα κλαίει χαρές που περσαν και πιό δε θά γυρίσουν. Ω! νά μπορούσε κάποιος νάσπαγε τις άλυσιδες αυτές, που τόσο σφιχτά μάς κρατούν δεμένους μέ τό παρελθόν!

Φίλημα Σνιδς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μπαμπάς: — Την Κυριακή τό Έθνικό Θέατρο έχει άπογευματινή μέ τιμάς λαϊκές.

Κι' ή μικρή Σοφία που τόν άκούσε: — Κι' είναι ώραίο έργο αυτή ή «Μάσλα Ίκάς», μπαμπά!

Αυθάρτο

Ο Κομμακεφαλάς: — Τι καλά που δεν γεννήθηκε στην Ιταλία!

Γιατί; Δεν σ' άρέσουν τά μακαρόνια; — Όχι, μά δεν έξω γού Ιταλικά! Κερραραϊκό Ζιζάνιον

Τό Έλληνικό Άερογιάλι πήγε νά παρηγορήσει μις φίλη του που είχε 40 πυρετό.

Μή σε νοιάζει, της λέει, ή μαμιά μου είχε κάποτε 50.

Μά, τέτοιο τερετό, της λένε, δεν γράφει τό θεομύητρο!

Ναι, μά τό δικό μας είναι άπ' τά μεγάλα.

Γαργαντοσας

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τη συνδρομή τους νά τη στείλουν τό γρηγορότερο. Άς έχουν όσ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος, ή καθυστέρηση επομένως δυσκολεύει πολύ τό έργο μου που άπαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

Η ΑΓΓΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Αθήνα, 42 όδός Ευρυπιδίου την 11 'Απριλίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μέ άνεπισημάντες γραμματίσματα: ζυγίζετε τα! — Δέν άπαντώ σε άπορίες που τις λένε ό 'Οδηγός τών Συνδρομητών: διαβάστε τον!

ΓΙΑ τό νέο διαγωνισμό πρós σύνθεσις Πνευματικών Άσκησεων, έστειλαν ως άήμερα Συλλογές όί έξης: Αλώσιος Θεούλος, Πρόμαχος της Έλευθερίας, Μπατίβαν, Μαργαρίτα, Άγγελος Ειρήνης, Ίδομενός, Σεπεσιμίνος Αόρδος, Άγνη Καρδιά, Πίγκ-Πόγκ (πρώτη φορά λαβαίνει μέρος; δεν σημαίνει τίποτα γι' αυτό, και τόν παρακαλώ νά μου στείλη τη σχετική δήλωση σ' ένα κομματάκι χαρτί νά την κολλήσω στο τετραδάκι του), Πικρόλαλο Άηδονάκι, Δουλούδι της Χαράς, Φρόνιμος Τραπέζας και Ταίο Κορρεζίνο (κι' αυτό χωρίς σημασία εν λαβαίνω πρώτη φορά μέρος τήν περιέμενα). Από τις Συλλογές αυτές, κι' από άλλες που θα λάβω στο μεταξύ, θάρχισω νά διαλέγω και νά δημοσιεύω Άσκήσεις από τό έρχόμενο φυλλάδιο.

Έλαβα και μις κόλλα χαρτί από τόν Μπάστερ Κήτιν που περιέχει: τρεις γράμους, τρία Η, Ηνωμάτα, τρία Φωνητόλιμα και τρεις άλλες Άσκήσεις γαλλικές. Κι' ούτε δήλωση, ούτε όνομα. Φαίνεται ότι ό Μπάστερ Κήτιν δεν έδιδάσκει ούτε 'Οδηγό ούτε προκήρυξη του διαγωνισμού. Η «συλλογή» του αυτή είναι όλομοδίλου παρά τόδε όρους και περιέμενε άλλη συμμορφωμένη. Έχει άκόμα καιρό νά στείλη.

Βουλό τά γράμματα σας σήμερα, παιδιά μου! Είναι πολύ χαρούμενη που έλαβα τόσα, μά και πολύ στενοχωρημένη που δεν έχω τόπο νάπαντήσω σ' όλα. Έλάτε νά κάμουμε μις συμφωνία: «Τά εύκόλως έννοούμενα, λέει ή παροιμία, παραλείπονται». Λοιπόν, όσοι μου δικαιολογείστε πού άργήσατε νά μου γράψετε, ή μου έρχοσθε γιά τό Πάσχα, ή μου λέτε γιά την άγάπη σας σε μένα, ή μου άναγγέλλετε καλούς βαθμούς, ή μου γράφετε γιά τόν καιρό κτλ. νά έξέρτε ότι: σας συγχωρώ, σας εύχαριστώ, σας άντεχομαι, σας συχαίρω και... συμφωνώ. Έτσι θάπαντώ μόνο όπου βλέπω κανένα ζήτημα, καμιά άπορία ή έχω καμιά αντίφρηση. Στα πιό σπουδαία τελοσπάντων.

Και νά ένα σπουδαίο. Ο Ταξιδιώτης, που μένει τώρα στο Ζαχαζή, μου γράφει πως πήγε και νά τόν ιδή ό Τάσος Λοόςης από την Αλεξάνδρεια, κι' έμεινε μαζί του δάσκαρη ήμερα, που θα τού μείνη, λέει, μέλαστη σ' όλη του τη ζωή. Έβγαλαν άλλάστα και διάφορες φωτογραφίες. Δεν έπρεπε νά τό άναγγείλω; Στόν κύκλο μας είναι τόσο γνωστό κι' όι δυο, που όλα βέβαια θα συμμερισθούν τη χαρά τους γιά την εύτυχή αυτή συνάντηση.

Με πολύ ενδιαφέρον, Γόρας, διάβασα πως γιορτάσθηκε στην Καβάλλα ή 25η Μαρτίου. Κάπως όδοκωλο νά σοσ στείλω κατάλογο τών συνδρομητών που έχω έκει. Άν φορούσες τό Σήμα, θάγνώριζες πολλούς. Σοσ έστειλα τό χαμένο φυλλάδιο.

Ο Ιωάννης Τρύφων έξακολουθεί νά μου στέλνω λύσεις σε κοινό χαρτί. Περιεργο, άκατανόητο!

Ρεζεντά, δεν ύπόρχει κανόνας γιά τις Έπιγραφές. Ο συνθέτης γράφει τά γράμ-

ματά τους όπως θέλει κι' ό λύτης πρέπει νά μαντέψη τη σειρά και νά διαβάση. Γιατί πάντα ύπάρχει μις σειρά, είτε κατά στήλες, είτε κατά στίχους (άρδες), είτε από τά κάτω, είτε από τά δεξιά, είτε έναλλάξ (μις από τά κάτω και μις από τάριστερά), είτε μαιανδροειδώς, είτε κυκλικώς κτλ. κτλ. Κάποτε τά γράμματα χωρίζονται σε δυο σωρούς, και τότε πρέπει νά πάρνη κανείς ένα γράμμα από τόν ένα, κι' ένα από τόν άλλον, είτε τό πρώτο και τό πρώτο, τό δεύτερο και τό δεύτερο και καθέξης, είτε τό πρώτο και τό τελευταίο, τό δεύτερο και τό προτελευταίο κτλ. Υπάρχει λοιπόν άπειρία τρόπων. Όσο γιά τήν Έπιγραφή, έκαίνη, που τά γράμματα της είναι σε δυο σωρούς (ή άράδες) θά ιδής στη λύση της και τόν τρόπο που διαβάσεται.

Τά έλαβα όλα, Αόξασμένο Τριτολιτοστάκι. Πολύ καλά κανείς που συνθέτει όλοένα Άσκήσεις. Δεν πρέπει κανείς νά περιμένη την προκήρυξη του διαγωνισμού, γιά νά κάμω, μέσα στην μικρή σχετική προθεσμία, όσες μπρόσες κι' όσες προτήσια, βιαστικά, κι' ίσως χωρίς έμπνευση, χωρίς όρεξη, που δεν την έχει βέβαια όποτε θέλει... Καλύτερα λοιπόν, κάθε φορά που έμπνέεται μις Άσκηση, νά τη γράψω και νά τη φυλάξω. Έτσι θάχη πολλές, και όταν θά γίνεται ή προκήρυξη νέου διαγωνισμού, δεν θά τού μόνη παρά νά διαλέξη και νά στείλη τις καλύτερες.

Έχεις όκιο, Λαμπρό Άστέρη: στις Άκροστιχίδες και σ' άλλες τέτοιες Άσκήσεις, ταιριάζουν συχνά κι' άλλες λέξεις έκτός από κείνες που έβαλε ό συνθέτης και δημοσιεύονται στις λύσεις. Π.χ. «αυτοκράτορας του Βυζαντίου» μέ τό τρίτο γράμμα Ν, είναι κι' ό ΜαΝουήλ, είναι κι' ό ΚοΝσταντίνος. Η λύση όμως μις Άκροστιχίδος θεωρείται όρθή κι' άν δεν είναι οι ίδιες μις ή δυο βοηθητικές λέξεις. Πάντα, καλό είναι νά σημειώνη ό λύτης κι' όσες ταιριαστές λέξεις βρίσκει: ΚοΝσταντίνος (ή ΜαΝουήλ), Άγγαλί (ή ΓαλλιΑ), Παρίσι (ή ΛονδίΝον) κτλ. Σημείωσε, ότι όι τέλεις Άσκήσεις εν' έκείνες που όι λέξεις τους δεν έχουν άλλες που νά ταιριάζουν, επομένως δεν επιδέχονται παρά μόνο μις λύση.

Όραία, βλέπω, Στέφανε, γιορτάσθηκε ή 25 Μαρτίου και στο Φάληρο. Αύτη ή διάλεξη μάλιστα είχε πολύ κατάλληλο θέμα. Και βέβαια δεν θά ταιριάξει νά γίνη σ' άλλη γλώσσα, που δεν θά θέρμοιζόταν καθόλου μέ τά κλέφτικα τραγούδια που άπήγγελλε κάθε τόσο ό δημηγότης. Άλλά και κάθε διάλεξη σ' αύτη τη γλώσσα πρέπει νά γίνεται, κι' άς μνήν έχη θέμα τά κλέφτικα τραγούδια, γιατί στην καθαρεύουσα πάντα παίρνει κανείς ψυχρό κι' έπίσημο τόνο, άταίριαστο. Γιά τόν ίδιο λόγο, όλη ή Λογοτεχνία γίνεται τώρα στή δημοτική. Η καθαρεύουσα έμεινε μόνο ως έπίσημη γλώσσα, που πρέπει όμως νά διαδοσκειται και στο σχολείο, γιατί πως μπορεί ένας μορφωμένος νά μνήν έξη και την έπίσημη γλώσσα; Σε λίγο βέβαια και τά έπιστημονικά βιβλία — άρχισαν κιόλα — θά γράφονται στή δημοτική. Άλλά θά περπάσουν πολλά χρόνια γιά νά γράφονται σ' αύτην όι νόμοι, τά διατάγματα, οι δικαστικές άποφάσεις κτλ. Ο ουνεγράτης μου ποδ λέε, σε τραβή γιατί άληθινά γράφει τη δημοτική φραϊδιότητα.

Πραγματικές, Μανεδονιάδιν Ένελεβάς, πολλά καινούργια Διαπλαστούλα προστέθηκαν φέτος στην οικονίαιά μας και — άκόμα πιό εύχάρια και πιό χαρά-

κηριστικό — πολλά καινά ξαναγύρισαν. Στην άρώτηρή σου άπαντώ ναι. Τάλλα... έννοούνται εύκόλως.

Δέν πρόκειται περί κλοπής. Βλάση Πούλιε. Τάνεδοτα αυτά του Ναστραδίν Χόντζα είναι γνωστά, κυκλοφορούν παντού, και καθένας μπορεί νά γράψη και άντιγράφη τάκονη, ένα που το άρσας και νά τό στείλη. Κλοπή είναι όταν στέλνη κανείς γιά δικό του ένα ξένο ποιήμα, διήγημα, ένα έργο φαντασίας τελοσπάντων. Όσο γιά την άπορία σου, ύπάρχουν πολλές άστρονομικές θεωρίες — κοσμολογικές μάλλον — που δεν έξερει κανείς ποις νά παραδεχθή. Για τή Ξεληνή π.χ. λένε πως μις φορά είχε κι' αύτη τά νερά της, τήν άτμοσφαιρα της, κι' ήταν κόσμος ζωντανός. Άλλά σήμερα είναι κόσμος νεκρός. Έπισης θάλαθη όλη, κρύωσε, στέγυνωσε, κι' ούτε νερά έχει πις, ούτε άτμοσφαιρα, ούτε φυτά, ούτε ζώα. Και προσθέτων πως έτσι, μετά χιλιάδες αιώνας, θά νεκρωθή κι' ή Γη. Άλλά ποός μπορεί νά ναι βέβαιος γι' αυτά;

Διαλωμάτη, ένα μόνο κομμάτι γιά τη Σ. Σ. Σ. είχε τό δικαίωμα νά στείλη. Δεν είδες τους νέους όρους στο 17ο φυλλάδιο (σελ. 203); Στο γράμμα σοσ δεν βρήκα λεπτά γιά τά τετραδάκια που ζητάς. Είναι πολύ άργά γιά νά στείλεις τώρα άπαντήσεις στους περσιούς καλοκαιρινούς διαγωνισμούς σε λίγο, βλέπεις, θάρχισω νά δημοσιεύσω άποτελέσματα. Τό ίδιο θά σοσ άπαντώσασ, άν είχα τόπο, και τήν πρώτη φορά που μέ ρώτησες.

Σεις που ζωγραφίζετε, θά μπορούσατε νά λάβατε μέρος — ίσως και κανένα βραβείο — στο μεγάλο διαγωνισμό Έκίτσων, που προκήρυξε πάλι «Ο Φίλος τών Ζώων» τό περιοδικό της Έπικραίας που προστατεύει τά ζώα. Για νά ιδήτε τους όρους, ζητήστε την προκήρυξη από τά γραφεία της, όδός Ακαδημίας 10.

Δουλουδένια Υπαρξίς, Υπερρασιακά της Πατέρας, Μπομποπούλινα, Άφρη τούς Ιορλου, Κοκκουτσάκι, Ίωσηφίνα, Λεοπονίς Ρουκούδ, Χλωμό Δουλουδέ, Μυρέλλα και Βάνδα, και τά δικιά σας γράμματα διάβασα μέ μεγάλη εύχαρίστηση. Άλλά ιδήτε τί λέω στην αρχή και μνήν... παρεξηγήσετε που παραλείπω, όχι μόνο τά εύκόλως έννοούμενα, αλλά και μερικά άλλα που έπρεπε νά σας τά πιώ, αλλά δεν έχω πιό τόπο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Η φίλη μου» της Σομαράδας. Πολύ πεζό και άφουχο. Δεν έχει την ελάχιστη ποιήση μέσα του. — Ο πρώτος γάββαρος τού Τσίπουδα. Δεν έξρω πως είναι τό πρώτοτυπο, ή μετάφραση όμως δεν μάς δίνει και πολλά πράγματα νά καταλάβουμε. Ως προσπαθεία άρκατά καλό. — Τό χωρτό μου» τού Βλάση Πήλιου. Πολύ ψυχρή περιγραφή. Γλώσσα άκατάστατη. Υπερβολικά σύντομο. — Η ιστορή της μάννας της Άγεγεμένης Θάλασσας. Πεζή διασκευή τού γνωστού ποιήματος τού Ζαλοκώστα, αλλά όχι πολύ πετυχημένη. Διαλέγεται πιό πρώτοτυπο θέματά. — Ο ναύτης» τού Δάμωνος και Μις έξυπνή άπάντηση» τού Πρίγκιπος Σερβίν. Γνωστότατα άνέκδοτα και τά δυο. Οι μεταφράσεις είναι καλές, αλλά τά κομμάτια είναι πολύ κοινά. — Προς την άληθινότητα φίλη μου» και «Αποτυχισμένες ύπόσχσεις» τού Έυγενοός Ίδανικώ. Τό πρώτο πολύ προσωπικό. Ως θέμα τελείως έξηγημένο. Τό δεύτερο έξτάλη άντιμονομικά, όπωρδήποτε όμως

δὲν ἦταν δημοσιόμοιο. Παλὸ-τρομερὸ καὶ τελεῖως ἀπίθανο. Οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ποτὲ τόσο σκληροὶ ὥστε νὰ κάνουν τέτοια μαρτύρια σὰ μὴ δυστυχισμένη τυρλή.— «Ἐλα» τῆς *Σεπσομένης Λαίδης*. Ὡς ἰδέα φησιότατο καὶ πολὺ φρασεῖα παρουσιάζονται. Τὸ μέτρο τοῦ ἔμψυ καὶ οἱ ὁμοιοκαταληξίαι τοῦ ὑστεροῦν ὑπερβολικά. Ἄς διαβάσῃ ἡ *Σ. Π.* τὸ «Χελιδόνια τοῦ Τζεζίνι» ποῦ δημοσιεύεται στὸ σημερινὸ φυλλάδιον γιὰ νὰ ἰδῆ πόσο εἶναι ἀρεμπετο στὸ μέτρο καὶ στὲς ὁμοιοκαταληξίαι.—Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, ὅτε ἀνευρώνεται, ἐν δὲν συνοδεύεται ἅπὸ τὸ δικαίωμα, ὁρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεώσιμα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγρία καὶ δσα. ἐπὶ Κ, σὰ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ἀτακτι, κ. (ΥΝ), Κεραμίδιος Γάτος, ἀ. (ΔΠ), Μάστερ Κήτων, ἀ. (ΝΕ), Βέλος, ἀ. (;), Ρεβολιτῆ, κ. (;), Θάλασσα, κ. (ΘΚ), Ἀτίθαση, κ. (ΑΤ), Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, ἀ. (Ζήτω).

Ἀνανεώσιμα Ψευδώνυμα: Μαύρη Μάσκα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Ἐλνικόλαο Ἀρδονάνι* (εὐτυχῶς ἦταν ἐλευθέρου). *Μαίην Καρατία* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσοπάθωμα, χαριστῶ τὴ νέα μου φίλη). *Κούλιαν Ραζή* (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, ἐξέστρεσα πᾶς στὸν ἀδελφῶ σου διὰ χάρηκα καὶ περιμένω νὰ μου γράψῃ οἱ φωτογραφίες μικρῆς καὶ θαμνῆς. ἐπιμένω ἀκατάλληλα). *Γιούλιαν* (περασιακὰ τὸ χεράκι στὸ ἐρχόμενο, ἐλπίζω, θὰ δημοσιεύσῃ τὰ ποτελάσματα ποῦ σ' ἐνδιαφέρουν γιὰ τὴν Πεντηκονταετηρίδα δὲν ἔχω νωότερη εἴδηση). *Ἐνζαν Γιάμυλερ* (ἐλαβα νὰ σὲ ἰδῶ λοιπὸν!). *Καλλιόπην Δ. Πράτωνα* (ἴδιον καὶ λυσόχαρτο ἐστεῖλα). *Μαργαρίταν* (πολὺ φρασεῖα γράψας μου δσα θέλεις, δὲν μὲ κουράζεις). *Σανθὸ Ἀραπάνι* (στὸ ἐξῆς λοιπὸν μὴ λές ἔλο «ἄβριο» «σήμερα, νὰ λές, τίρω...»). *Θάλην Βλασσὸν* (τὰ ἐλαβα ὄχι νὰ σοῦ ζήσῃ ἡ βαδερφόλα ἀρκετὰ καλῆ ἢ γελοιογραφικῆ αἰσιρά, ἀλλὰ δὲν εἶναι γιὰ δημοσιεύσῃ). *Τεσσαντῆς* (νὰ μοῦ γράψας δσα συχνὰ θέλεις ἔτσιλα πάλι ἐκεῖνα τὰ φυλλάδια). *Μαργαρίταν* (καὶ σίνα σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσοπάθωμα) εἶδες; ποτὲ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ πελαπίζεται...) *Τρύπα* (στὸ *Νερό* (πολὺ) μὲν ἄρασαν οἱ περὶ φράσιες ἀπὸ τὰ τελευταῖα σου γράμματα ἐξέστρεσα τὲς παραγγελίας). *Εὐδοκίαν Καρδούλαν* (θὰ τίς διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ, περίμενε). *Φῶς Σκοταδίου* (λίγο φγγίρι ἢ ἕνας φάρος μέσα στὴ νόχτα, τώρα κατὰλαβα τὴν ἰδέα σου φῶς δηλ. στὸ σκοτάδι τὸ πῶ σωστῶ, στὴ δημοτικῆ, εἶναι μὲ γιῶτα, *βραδιδά* πολλοὶ γράφουν καὶ *βραδνά*, κρατώντας τὸ ὅφιλον ἀπὸ τὸ *βράδν* ἀλλὰ τὸ *βραδιδά* ὀρισμένως εἶναι λάθος). *Σεπσομένην Δόρατον* (διευθέτησα ἕκκαμας πολὺ καλὰ ποῦ ἐνανότατες). *Ἐλνικεῖαν Ἀνάμνησιν* (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, γράψας μου). *Καλλιόπην Πράτωνα* (στεῖλε μαζί μὲ τὰ ψευδώνυμα 10 δραχμῆς, καὶ θὰ σοῦ ἐγκρίνω ὅποιον προτιμᾷς). *Λουλοῦδι τῆς Χαράς* (μένει τώρα στὴ διχῶσή σου ὀπόλοιπα ὁρ. 9). *Ναταλίαν Στεφαννοβίτη* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσοπάθωμα ἔτσιλα). *Σπύρον* καὶ *Κώσταν Στεφαννοπούλου* (ἐστεῖλα). *Ασπασίαν*, *Ἀθανασία*, *Ταίμη* κτλ. κτλ.

Εἰς δσα ἐπιστολὰς ἐλαβα μετὰ τὴν 7 Ἀπριλίου θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 268ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλάδιου τούτου δεκταὶ μέχρι 14 Ἰουνίου

222. Στοιχειόγραφος

Στὸς τοίχους σκαρφαλῶν
Καὶ πάνω τους ἀπλώνω
Ἄν μάποκαρφαλίσῃ
Μ' ἐκπλήξῃ θάνατοῦσῃ
Μιὰ πόλη περικύβη,
Ἀρχαία, ἱστορικῆ.

Ρωμαλέος Πιταγῆκος

223. Μεταγραμματισμός

Νὰ μὴν τὰ πολυλογῶν
Βγάσω ρῶ κ' ἰ βάσω γνί,
Κι' ἓνα πρᾶγμα... ὕψηλό
Πάει ἀμέσως στὸ παχνί.

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

224. Ἀναγραμματισμός

Στὰ κερασφόρα μόνα
Τὰ ζῶα θὰ μάπανησῃς,
Μ' ἄν μάναγματισίσις,
Ἵσον τὰ ζῶα μ' ἔχουν
Κι' ὁ ἄνθρωπος ἐπίσης.

Ρωμαλέος Πιταγῆκος

225. Τονόγραφος

Ἀρχαία πόλη ἔκαυστή
Τὸν τόνο κατεβάζει,
Καὶ τρώει ὁ λύτης κατὰ τί,
Ποῦ ἔμωσ... δὲν τὸ βράζει.

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

226. Μαλανθός

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάνηκασταθοῦν οἱ ἀστερισκοὶ διὰ γραμματίων ὅστε νὰ ἀναγινώσκονται κατὰ σειρὰν: πρῶμητορ, πόλις νησοῦ τῆς Ἀμερικῆς, κινήτηριος δύναμις, υἱὸς τοῦ Νῶε, τρανκίον, νότιο, ἀρχαῖος βασιλεὺς, βασιλισσα τῆς Ἑλλάδος, θεὸς αἰγύπτιος, ἐπίρρημα, ἄλλο ἐπίρρημα, ἄνθος, μεταμορφολογικόν, βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων, δίκαιος τῆς Γραφῆς.

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

227. Ἀπλοὶ Κεφάλαι

Ἐὶς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τὰρικὰ τῶν ὁμοίων νὰ σταθελοῦν μυθολογικὸν τέρας.

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

228. Πτερωτὴ Συλλαβή

Ἐπὶ κατὰ τὴν ὑπεροχὴν λέξεων ἔχον ἀπὸ μιαν κοινὴν συλλαβὴν, — τὴν πτερωτὴν — ἢ ὅποιον ἀπαντᾷ πρῶτῃ εἰσὶ τῆν πρῶτην, δευτέρῃ εἰς τὴν δευτέραν, τρίτῃ εἰς τὴν τρίτην καὶ ὅσω καθ' ἑξῆς: Θεὸς θαλάσσιος — Φαινόμενον ἐπὶ σεισμοῦ — Ἐπίθετον χαρακτηρίζον συνήθως τὴν ἀλάσκα — θεὰ — Χώρα ἀνήκουσα νῦν εἰς τὴν Σερβίαν. (Νέον εἶδος) Ρωμαλέος Πιταγῆκος

229. Φωνηεντόμιπον

* - ε - φ - τ - κ - ε
(Ἡ πρῶτῃ λέξις εἶναι ἐν φωνῆεν, ἡ δευτέρα ἔχει ἐν, ἡ τρίτη πέντε, ἡ τετάρτη τρία, ἡ πέμπτη δύο καὶ ἡ ἕκτῃ πέντε.)

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

230. Γεῖφος

ην			ης				
ην	ην		ης	ης			
	οι	δ'		ελ	1	X	
ην	ην		ης	ης			
ην			ης				

Νυφοῦλα τ' Ὀδρανέου

[Ἀπὸ βραβευθείσας Συλλογᾶς τοῦ 263ου Διαγων. πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσ.]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 5
45. Ἰώδιον (Ἰώ, Δίων). — 46. Τῶς (τά, ὤς). — 47. Ὄως-Ἄθως. — 48. Βάρος-βορᾶς.
49.

⊙		50. ΠΟΛΥ-
ΑΗΡ		ΝΕΙΚΗΣ(οί-
ΙΑΣΩΝ		νος, λῦκος, ὀ-
ΑΡΤΕΜΙΣ		πνος, Νινυεῖ,
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ		Ἑλευσίς, Ἰ-
ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ		λυσός, Κυλ-
λήνη, Ἰσὼνη, Σαίληνος).		— 51. Ὀφω-
ται εἰς ὅν ἐξενέτησαν.		Ἡ ἀνάγνω-
σις κατὰ στίχον ἐκ τῶν ἄνω καὶ ἐκ δε-		ξιῶν). — 52. ΒΑΣΙΛΕΥΣ (Βαρός, Ἄ-
γοῖος, Στεῖρος, Ἰδιος, Ἀευός, Ἐαρ,		Ἰπτιος, Σκλήρος). — 53. Ὄτι σπεί-
ρης θὰ θερίσῃς (στ εἰς πῖ, ρ' εἰς θα,		θερ εἰς εἰς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΑ'—249]
Σφιγέ, Γεῖφε, σὰς εἰχόμεναι καλὸ Πά-
σχα.
Ρεζεντά

[ΔΑ'—250]
Στὸν Διαπλάσσομο εὐχόμεστε Καλὸ
Πάσχα, Ζεζεφίνα Μπακίερ, γιὰτὶ τό-
ση περιφρόνηση; *Φρόνιμος Ταραξίας*;
Λουλοῦδι τῆς Χαράς

[ΔΑ'—251]
Ἀγαπητὰ Διαπλάσοπουλα, ΚΑΛὸ ΠΑ-
ΣΧΑ.
Τοῖο Κορτεζῖνο

[ΔΑ'—252]
Μποῦμ, Ὁδοτελλή, Μυστηριώδη,
Σφιγέ, Μέντιουμ, Ἰάσο Λούζη
καὶ Στεροὺ Χαμόγελο, εὐχθῆτε τίς κα-
λύτερές μου εὐχῆς γιὰ τὸ Πάσχα. *Αἰλ*

[ΔΑ'—253]
Γιὰ τίς ἀγιες ἡμέρες τοῦ Πάσχα στέλ-
νω στὸν Διαπλάσσομο χίλιες δυὸ
εὐχῆς,
Χλωμὸ Λουλοῦδι

[ΔΑ'—254]
Μισοῦμο, Καλὸ Πάσχα γιὰτὶ δὲν ἀ-
παντᾷς; Ἀφρομένο Κοῖμα, Βερόνι-
κα, Νινουλα, ἀλληλογραφεύμε; Γράψατε
πρῶτες. Ἀ/σις (ΔΑ—216).

[ΔΑ'—255]
Χλωμὸ Λουλοῦδι

[ΔΑ'—256]
Ριεφ, τὸν πρόλογο τὸν διάβασα. Δὲν
μπορᾷ νάχω τίρω καὶ τὴν συνέχισα;
Μυγεῖλλα

[ΔΑ'—257]
Διόρθωσις τῆς (ΔΑ'—227): Προθεσμία:
10 Μαῦου 1934.
Φίγκερο

[ΔΑ'—257]
Ἐξακολουθεῖ τὴν ἀνταλλαγὴν Μ. Μα-
στικῶν. Ἰριε, ἀλληλογραφεύμε; Ἀ/σις
(ΔΑ'—131).
Βάνδα

[ΔΑ'—258]
Χριστὸς Ἀνάστη, Διαπλάσσομο, Χρι-
στὸς Ἀνάστη, Κορματόπουλα.
Πληρωμένον Κορματόπουλο

[ΔΑ'—259]
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, Ἄρη, Κρη-
τικοπούλα, δέχεσθε; Ἀ/σις: Giulla
Belligradi, Casa (Egeo) διὰ: *Θάλασσα*

[ΔΑ'—260]
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ δλωες,
ἄνω 14 ἐπιπ. Περιμένω ἀπὸ δλωες
εἰς στὴ Δ/σι: Γιοῦλα Μ. Μπούρα, Ἀδριανα.
Ἀνίτζα

[ΔΑ'—261]
Ἀγαπητὴ, ὅτε φωνῆ ὅτε ἀκρόαση.
Τὶ ἀκαταξία εἶν' αὐτὴ; *Φοφίνα*,
ὄπιον ἐλαφρὸ. *Φάνης Ἀφιντος*